https://teluguislam.net

తొలి పలుకులు

అల్‌హమ్దు లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్, వస్సలాతు వస్సలాము అలా రసూలిహిల్ అమీన్ వల్‌ఆఖిబతు లిల్‌ముత్తఖీన్.

అమ్మాబాద్ !

అరబీ భాషలో 'షిఫాఅత్' అంటే సిఫారసు అని అర్థం. ఈ పదం అసలు 'షఫ్వున్' అనే పదం నుండి వచ్చింది. షఫ్వున్ అంటే ఒక వస్తువును మరో వస్తువుతో కలపటం, జత చేయటం.* షిఫాఅత్ అంటే ఓ బలహీనుడికి సాయం చేసే ఉద్దేశ్యంతో ఓ బలవంతుణ్ణి ఆశ్రయించడం అని అర్థం. దాన్నే మనం వ్యావహారిక భాషలో సిఫారసు చేయటమని అంటాం. సిఫారసులో సిఫారసు చేసే వ్యక్తి అవసరాల్లో ఉన్న వ్యక్తికి తోడుగా ఉంటాడు. కనుక అరబీ భాషలో అతన్ని 'షఫీ' అని అంటారు. ఎవరికోసమయితే సిఫారసు చేయబడుతుందో అతను 'మష్ఫూవున్'గా పరిగణించబడతాడు. ఇకపోతే షరీఅత్ దృష్టిలో ప్రళయదినాన పాపాత్ములైన మానవుల మన్నింపుకోసం ఏ దైవదూత అయినా, ప్రవక్త అయినా, పుణ్యపురుషుడు అయినా దైవానికి సిఫారసు చేయటాన్ని 'షిఫాఅత్' అని అంటారు. ప్రళయదినాన ఈ సిఫారసు ఆరంభం దైవప్రవక్త (సల్లం)తోనే జరుగుతుంది. ఆ రోజు దైవ ప్రవక్త (సల్లం) చేయనున్న తొట్టతొలి సిఫారసును 'షిఫాఅతె కుబ్రా' లేదా 'షిఫాఅతె ఉజ్మా' అని అంటారు. మహాప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు చేసిన అనంతరం ఇతర ప్రవక్తలు, పుణ్య పురుషులు, మహాత్ములకు కూడా సిఫారసు చేసే అవకాశం లభిస్తుంది.

షరీఅత్‌పరమైన ఈ సిఫారసు గురించి మననాట ఎన్నో అపోహలు వ్యాపించి ఉన్నాయి. వాటిని దూరం చేసి నిజాలను వెలుగులోకి తీసుకురావటం చాలా అవసరం. సాధారణంగా ప్రజలు సిఫారసు (షిఫాఅత్) అంటే దేవుని ప్రియదాసులయిన వలీలకు, పుణ్యాత్ములకు దేవుని సన్నిధిలో చనువు ఉంటుందనీ, వారిచ్చే సలహాలను దేవుడు తప్పకుండా అంగీకరిస్తాడనీ, అంచేత తాము ఆ వలీలను, పుణ్యాత్ములను ఆశ్రయించి వారిని ప్రసన్నుల్ని చేసుకుంటే ప్రళయదినాన వారు తమ గురించి దేవుని సన్నిధిలో సిఫారసు చేసి దేవుని చేత తమకు క్షమాభిక్ష పెట్టిస్తారనీ, ఆ విధంగా తాము స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తామని తలపోస్తారు.

కాని నిజం చెప్పాలంటే, సిఫారసు భావనను ఈ విధంగా తలపోసే వ్యక్తి ఎన్నో ఘోర పాపాలకు పాల్పడే అవకాశముంది.

1) అలాంటి వ్యక్తి విశ్వప్రభువైన దేవుణ్ణి నిస్సహాయులైన మానవులతో పోలుస్తాడు. ఉదా: ప్రపంచంలో ఉన్నతాధికారుల వద్దకు చేరుకోవాలంటే ఎవర్నో ఒకర్ని ఆశ్రయించక తప్పదు. అదే విధంగా దేవుని సన్నిధికి చేరుకోవాలన్నా మధ్యవర్తుల సాయం తప్ప దంటాడతను. ఆ విధంగా అతను దేవుని గుణవిశేషాలను, ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలను ఓ సామాన్య మానవుని గుణగణాలతో, అతని శక్తిసామర్థ్యాలతో సరిపోల్చి దేవుని ఔన్నత్యాన్నే కించపరచిన వాడవుతాడు.

https://teluguislam.net

2) సిఫారసును ఆశించే వ్యక్తి ఫలానా పుణ్యాత్మునికి లేదా ఫలానా మహానుభావునికి దేవుని సన్నిధిలో సిఫారసు చేసే అధికారం ఉంటుందని తనంతట తనే ఊహించు కుంటాడు. నిజం చెప్పాలంటే ప్రళయదినాన దైవసన్నిధిలో సిఫారసు చేసేందుకు ఎవరికి అనుమతి లభిస్తుందో మరెవరికి లభించదో దేవునికి తప్ప ఇతరులకెవ్వరికీ తెలియదు.

3) పుణ్యాత్ముల సిఫారసును ఆశించే వ్యక్తి తన ఊహాజనిత సిఫారసు దారులు దైవసన్నిధిలో తనకు మన్నింపు, క్షమాభిక్షలు లభించేలా చేస్తారన్న నమ్మకంతో వారిని దేవుణ్ణి విశ్వసించినట్లు గుడ్డిగా విశ్వసిస్తాడు. ఫలితంగా దేవునిపై అతని నమ్మకం సన్నగిల్లుతుంది.

4) సిఫారసును ఆశించే వ్యక్తి నమాజ్, ఉపవాసాలు, ఖురాన్ పారాయణం, తహజ్జుద్ ఆరాధనలు, దానధర్మాలు మొదలగు సత్కార్యాల ద్వారా దైవ ప్రసన్నతను చూరగొనటానికి బదులు తనకు తానుగా ఊహించుకున్న సిఫారసుదారుల్ని మొక్కుకోవటం, నజరానాలు చెల్లించటం ద్వారా వారిని సంతోషపరచటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఒకవేళ వారు చనిపోయిన వారయితే వారి సమాధులపై దీపాలు వెలిగించటం వారికి నైవేద్యాలు సమర్పించుకోవటం వారి సమాధులపై దుప్పట్లు పరచటం, పూలతో అలంకరించటం, తిరునాళ్ళు జాతరలు నిర్వహించటం అంత్రాలు కట్టడం, సమాధికి స్నానం చేయించటం, రేయింబవళ్ళు వారి సమాధుల్నే అంటిపెట్టుకొని ఉండటం మొదలగు పనులకు దిగజారుతాడు. ఆ సిఫారసు దారులు తనపట్ల ప్రసన్నులవుతారనీ, తాను ఆ పుణ్యాత్ముల సిఫారసుకు నోచుకుంటానని గుడ్డిగా నమ్ముతాడు.

5) సిఫారసు ఆశించే వ్యక్తి తన ఊహ ద్వారా కల్పించుకున్న సిఫారసుదారుల్ని పరలోకంలో తన మధ్యవర్తులుగా, కార్యసాధకులుగా భావిస్తాడు. తర్వాత క్రమంగా ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో కూడా వారినే నమ్మటం మొదలుపెడతాడు. మరికొన్నాళ్ల తర్వాత వారు ప్రపంచంలో తనకు ఎదురయ్యే కష్టాలు, ఆపదల నుంచి తనను గట్టెక్కిస్తారనీ, తన అవసరాలు తీరుస్తారని భావిస్తాడు. వారికే విన్నపాలు, వినతులు చేసుకుంటాడు. వారిని దేవుణ్ణి ప్రార్థించినట్టు ప్రార్థిస్తాడు. ఉదాహరణకు ఎప్పుడో మరణించిన హజ్రత్ అలీ (రజి)ని సంబోధిస్తూ 'ఓ అలీ! నాకు సహాయం చెయ్యండి' అని ప్రార్థిస్తాడు. గతించిన పుణ్యపురుషులయిన హజ్రత్ అబ్దుల్ ఖాదిర్ జీలానీ (రహ్మలై)కు దైవత్వంలో భాగస్వామ్యం ఉందనీ, ఆయన దేవుని ఛాయ అని భావించి ఆయన్ని పూజించటం మొదలుపెడతాడు.

6) పరలోకంలో సిఫారసుకోసం తమకు తాముగా ఊహించుకున్న సిఫారసుదారులు ఇహ లోకంలో కూడా తమ అవసరాలు తీరుస్తారని భావించిన తరువాత సహజంగానే మనుషులు దేవుని అప్రసన్నతకు భయపడినట్లు వారి అప్రసన్నతకు కూడా భయపడుతుంటారు.

గుర్తుంచుకోండి! ప్రాపంచిక అవసరాలకు అతీతమైన విషయాల్లో ఒండొకరికి భయపడటం కూడా ఆరాధన క్రిందికే వస్తుంది. అలాంటి భయభక్తులు ఒక్క అల్లాహ్‌కు మాత్రమే సొంతం కావాలి సుమా!

7) సిఫారసును ఆశించేవాడు తన స్వయం ఆపాదిత సిఫారసుకర్తల్ని దేవుడంతటి గొప్పవారుగా, మహోన్నతులుగా తలపోస్తాడు.

https://teluguislam.net

8) మానవుడు ఎల్లప్పుడూ దేవుని దయాదాక్షిణ్యాలు, దైవోపకారాల పట్ల సాపేక్షభావంతో ఉండాలి. కాని ఇందుకు విరుద్ధంగా పుణ్యాత్ముల సిఫారసును ఆశించే వ్యక్తి తన స్వయం ఆపాదిత సిఫారసు కర్తల దయాదాక్షిణ్యాల పట్ల వారి సహాయం పట్ల సాపేక్షభావంతో ఉంటాడు.

9) సిఫారసు కర్తలకు దేవుని గుణగణాలన్నీ ఆపాదించిన తరువాత మనిషి దేవునికి బదులు తన సిఫారసుకర్తలకే తన వ్యవహారాలను చక్కదిద్దే శక్తి ఉందని భ్రమిస్తాడు.

10) ఆ విధంగా దైవాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసిన మనిషి క్రియా జీవితంలో దైవవిధేయతను, ఆయన ఆజ్ఞాపాలనను కూడా నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు. ఆ తర్వాత క్రమంగా లంచగొండితనం, వడ్డీ, జూదం, మద్యం, వ్యభిచారం, ఇతరుల సొమ్మును కాజేయటం, దగా, మోసాలకు పాల్పడటం లాంటి ఎన్ని ఘోరపాపాలు చేసినా ఏడాదికోసారి ఫలానా మహాత్ముని ఆస్థానానికి భారీమొత్తంలో నజరానాలు చెల్లించుకుంటే గతంలో జరిగిన పాపాలన్నీ సమసిపోతాయని తలపోస్తాడు.

మహాశయులారా !

సిఫారసుకు సంబంధించిన ఈ తప్పుడు భావన ఏ విధంగా మనిషిని ఘోర బహు దైవారాధన వైపుకు, దారుణమైన భ్రష్టత్వం వైపునకు లాక్కెళుతుందో కాస్త ఆలోచించండి. ఈ తప్పుడు భావజాలంలో చిక్కుకున్న మనిషి తనకు తెలియకుండానే భ్రష్టమార్గంలో నడుస్తుంటాడు. సిఫారసుకు సంబంధించిన ఈ తప్పుడు భావన గురించే దివ్యఖురాన్ మాటిమాటికీ అప్రమత్తం చేస్తోంది. ప్రళయదినాన అలాంటి సిఫారసు ఆమోదించబడదు. దివ్యఖురాన్‌లో వచ్చిన కొన్ని సూక్తుల్ని పరిశీలించండి.

"భయపడండి ఆ దినానికి-ఆనాడు ఎవరూ ఎవరికీ ఏ మాత్రమూ ఉపయోగపడరు. ఎవరి నుండీ పరిహారం స్వీకరించబడదు. ఏ సిఫారసూ ఎవరికీ లాభకరం కాదు. ఇంకా ఈ అపరాధులకు ఎక్కడ నుండీ ఏ సహాయమూ లభించదు". *(సూరె బఖరా:123)*

"ఈ ప్రజలు అల్లాహ్‌ను కాదని తమకు నష్టాన్నిగానీ, లాభాన్నిగానీ కలిగించలేనివారిని పూజిస్తున్నారు. పైగా వారు అల్లాహ్ వద్ద తమ కొరకు సిఫారసు చేస్తారని అంటున్నారు".
(యూనుస్:18)

"దేవుణ్ణి వదలిపెట్టి, వారు ఇతరులను సిఫారసుదారులుగా చేసుకున్నారా? వారికి ఇలా చెప్పు; వారికి కించిత్తు అధికారం ఉన్నా లేకపోయినా, వారికి అవగాహన ఉన్నా లేక పోయినా వారు సిఫారసు చేయగలరా?" ఇంకా ఇలా అను: "సిఫారసు అనేది పూర్తిగా అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉన్నది." *(సూరె జుమర్: 43-44)*

మన నాట బహుళ ప్రచారంలో ఉన్న తప్పుడు సిఫారసు భావన పరిణామం కూడా ఇలాగే ఉంటుంది. నిజం చెప్పాలంటే పరలోకానికి సంబంధించిన సిఫారసు భావన ఎంతో క్లిష్టమైనది. దాన్ని ఏ మాత్రం తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నా శాశ్వతంగా స్వర్గానికి దూరం కావలసి వస్తుంది (దైవం మనల్నందరినీ రక్షించుగాక!). కనుక దివ్య గ్రంథం, దైవప్రవక్త ప్రవచనాల ద్వారా రుజువయ్యే స్వచ్ఛమైన సిఫారసు భావనను ఆకళింపు చేసుకొని దానికనుగుణంగా ఆచరించటంలోనే మన ఇహపరాల సాఫల్యం ఇమిడి ఉంది.

https://teluguislam.net

సిఫారసు నమ్మకానికి సంబంధించి ప్రామాణికమైన ఇస్లామీయ భావనను వివరించే ముందు కొన్ని చర్చనీయాంశాలను ఇక్కడ ప్రస్తావించటం అవసరమని భావిస్తున్నాం. ఆ అంశాలను క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేస్తే స్వచ్ఛమైన సిఫారసు భావన ఏమిటో మనం సులువుగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

1) దేవుని అస్తిత్వం నిరుపమానమైనది

దేవుడు తన అస్తిత్వం రీత్యా, గుణగణాల రీత్యా అన్ని విధాలా అద్వితీయుడు, విలక్షణుడు. లెక్కకురాని అసంఖ్యాకమైన ఆయన గుణగణాల న్నిటినీ పరివేష్ఠించటానికి, కనీసం ఊహించటానికయినా మానవుడు అనర్హుడు. ఉదాహరణకు 'అలీం' అనేది ఆయన గుణవిశేషాల్లో ఒకటి. అలీం అంటే సర్వమూ తెలిసినవాడని అర్థం. ఏ మానవుడు తన పుట్టుక నుండి మరణించేవరకు ఎన్నిసార్లు శ్వాస తీసుకున్నాడు? అతని హృదయం ఎన్ని సార్లు స్పందించింది? అతని కళ్లు ఎన్నిసార్లు రెప్పలు వాల్చాయి? అతని నాలుక ఎన్నిసార్లు కదిలింది? అతని చేతులు ఏయే వస్తువుల్ని ముట్టుకున్నాయి? అతని కాళ్లు ఏయే చోట్లకు నడిచివెళ్ళాయి? అతని గుండెలో ఎన్ని ఆశలు పుట్టాయి? అతని కాళ్లపై, చేతులపై ఎన్ని రేఖలున్నాయి? అతని శరీరంపై ఎన్ని రోమాలున్నాయి? తన జీవితంలో మనిషి ఎన్ని నిజాలు చెప్పాడు మరెన్ని అబద్ధాలు చెప్పాడు? ఎన్ని నమాజులు చేశాడు మరెన్ని నమాజులు ఎగవేశాడు? ఎంత ధనం ఆర్జించాడు, ఎలా ఆర్జించాడు? ఎంత ఖర్చుపెట్టాడు, ఎలా ఖర్చుపెట్టాడు? తోటి మానవుల్లో ఎందరి హక్కులను నెరవేర్చాడు, ఎందరి హక్కుల్ని కాలరాశాడు. రేచీకటిలో ఏం చేశాడు, పగటి వెలుతురులో ఏం చేశాడు? మరణానంతరం ఎక్కడ సమాధి చేయబడ్డాడు? భూమి అతని దేహంలోని ఎన్ని అణువుల్ని తినేసింది. ఇంకా ఎన్ని అణువులు మిగిలున్నాయి? చనిపోయిన తర్వాత అతని కర్మల పత్రం ఎక్కడ భద్రపరచబడింది?- ఇలాంటి ఎన్నో విషయాలు ఒక్క అల్లాహ్‌కు మాత్రమే తెలుసు. ఇది ఒక మనిషికే పరిమితమయిన విషయం కాదు. ఆది నుండి అంతం వరకు పుట్టే ప్రతి మనిషి విషయంలోనూ ఇలాగే జరుగుతుంది.

మానవులుకాక ఇతర సృష్టిరాశులైన జిన్నాతులు, దైవదూతల విషయంలోనూ ఇలాగే జరుగుతుందని భావించండి. ఇంకా ఇతర భూజల చరాచర సృష్టిరాశుల విషయం లోనూ ఇలాగే అంచనాలు వేయండి. సజీవ, నిర్జీవ సృష్టిరాశులైన చెట్లు, రాళ్లు, నదులు, సముద్రాలు, సూర్యచంద్ర నక్షత్రాదుల గురించి ఆలోచించండి. వీటిలో ఏ సృష్టిరాశి దేవుని జ్ఞానపరిధికి వెలుపల ఉంది?

చెప్పొచ్చేదేమిటంటే దేవుని ఈ ఒక్క గుణమే వివరించటానికి అలవికానంత విస్తృతంగా అద్భుతంగా ఉందంటే ఆయనకున్న అనంతమైన ఇతర గుణవిశేషాల గొప్పదనం గురించి మనిషి ఊహించనయినా ఊహించలేడు. దివ్యఖురాన్‌లో దేవుని గుణవిశేషాల ఘనతను గురించి చాటి చెప్పిన దైవసూక్తి నిష్ఠుర సత్యమైనది.

"ప్రవక్తా! ఇలా ప్రకటించు, "ఒకవేళ నా ప్రభువు మాటలు వ్రాయటానికి సముద్ర జలమే సిరా అయినా, అది ఖాళీ అయిపోతుంది గాని, నా ప్రభువు మాటలు మాత్రం పూర్తి కావు. అంతేకాదు, మేము మళ్లీ ఇంత

https://teluguislam.net

సిరాను తెచ్చినా, అదికూడా సరిపోదు." (సూరె కహఫ్:109)

కాస్త ఆలోచించండి! దేవుని అసంఖ్యాక గుణగణాలలో కనీసం ఒక్క గుణంలో నయినా దేవునితో పోటీపడగల శక్తిమంతులయిన దైవప్రవక్తలు, ఋషులు, పుణ్యాత్ములు, మహానుభావులు ఎవరైనా ఉన్నారా? ఎవరూ లేరనే సమాధానం చెప్పాల్సివస్తుంది. మరలాంటప్పుడు దైవసన్నిధిని ప్రాపంచిక ప్రభుత్వాధికారుల ఆస్థానాలతో, రాజుల దర్బారులతో పోల్చటం ఎంతవరకు సబబు? అలాచేస్తే దేవుని గుణవిశేషాల ఘనతను కించపరచినట్లు కాదా? అందుకే దేవుడు స్వయంగా దివ్యఖురాన్‌లో ఇలా సెలవిచ్చాడు :

"అల్లాహ్‌కు పోలికలను కల్పించకండి. అల్లాహ్‌కు అంతా తెలుసు. మీకేమీ తెలియదు." (సూరె నహ్ల్:74)

2) అల్లాహ్ సర్వాధికారి

విశ్వంలో ఉన్న ప్రతి వస్తువుని దేవుడే సృష్టించాడు. దానిపై అన్ని అధికారాలూ ఆయనకే ఉన్నాయి. విశ్వంలోని ప్రతి వస్తువూ ఆయనచేతే సృష్టించబడింది. ప్రతిదీ ఆయన సొత్తుగానే పరిగణించబడుతుంది. దైవదూతలు, దైవప్రవక్తలు, ఋషులు, పుణ్య పురుషులు సయితం దైవంపై ఆధారపడేవారే. వారందరి అవసరాలను తీర్చేది కూడా దేవుడే. యావత్తు సృష్టి దేవుని చేత పాలించబడుతోంది. ఆయన ఈ విశ్వాన్ని వినాఅప్రతిహతంగా పరిపాలిస్తున్నాడు. ఆయన ముందు ఈ విశ్వానికి పూచిక పుల్లంత విలువ కూడా లేదు. సృష్టికి స్వయం శక్తి, బలాలు లేవు. కాని దేవుడు మాత్రం నిస్సహాయుడు, నిర్బలుడు కాడు. సృష్టికి దేవుని పట్టు గురించి, ఆయన శిక్ష గురించిన భయం ఉంది. కాని దేవునికి తనను ఎవరయినా పట్టుకుంటారని గాని, శిక్షిస్తారని గాని ఏ మాత్రం భయం లేదు. దేవుడు సర్వాధికారి. ఆయన తప్ప సర్వాధికారి మరెవ్వడూ లేడు. ప్రళయ దినాన పాపాత్ముల కోసం సిఫారసు చేయటానికి అనుమతించాలా వద్దా అన్న విషయం కూడా ఆయన అధీనంలోనే ఉంటుంది. ఆయన సన్నిధిలో తనంతట తనే సిఫారసు చేసే ధైర్యం ఎవరికీ ఉండదు. అదే విధంగా ఎవరి విషయంలో సిఫారసును అంగీకరించాలి మరెవరి విషయంలో అంగీకరించ కూడదన్న విషయం కూడా ఆయన అభీష్టం ప్రకారమే జరుగుతుంది. తమ సిఫారసుని అంగీకరించమని ఎవరూ దేవుణ్ణి బలవంతపెట్టలేరు. దానికి ఆధారం కావాలనుకుంటే దివ్యఖురాన్‌లోని ఈ క్రింది సూక్తులను గమనించండి:

1) "సిఫారసు అనేది పూర్తిగా అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉన్నది" (సూరె జుమర్:44)

2) "ఆయన సమ్ముఖంలో ఆయన అనుజ్ఞ లేకుండా సిఫారసు చెయ్యగల వాడెవ్వడు?' '(సూరె బఖరా:255)

3) "ఆయన (దేవుడు) తన ప్రభుత్వాధికారంలో ఎవరినీ భాగస్వామిగా చేర్చుకోడు". (సూరె కహఫ్:26)

4) "అల్లాహ్ (సృష్టిని) శాసిస్తున్నాడు. ఆయన నిర్ణయాలను పునఃపరిశీలించగల వాడెవడూ లేడు." (సూరె రాద్:41)

5) క్రైస్తవులు అల్లాహ్‌తోపాటు హజ్రత్ ఈసా (అలైహి)ను, ఆయన మాతృమూర్తి అయిన

https://teluguislam.net

హ్రజత్ మర్యమ్‌ను కూడా తమ ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు. దానిపై దేవుడు విపరీతమైన ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ దివ్య ఖుర్ఆన్‌లోని ఈ సూక్తిని అవతరింప జేశాడు : "ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను: అల్లాహ్ గనక మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్‌నీ, ఆయన తల్లినీ, సమస్త భూలోక వాసులనూ నాశనం చెయ్యగోరితే, ఆయన తన సంకల్పాన్ని విరమించుకునేలా చేసే శక్తి ఎవరి కుంది ?" *(అల్ మాయిదా:17).*

ఈ సూక్తి తీరుని గమనిస్తే సంబోధకుడు ఎంతటి శక్తిసంపన్నుడో, దానికి భిన్నంగా సంబోధితులు ఎంతటి శక్తిహీనులో అవగతమవుతోంది. దేవుడు హ్రజత్ ఈసా, మర్యమ్ లతోపాటు భూలోకవాసులను కూడా ప్రస్తావించి తాను కోరితే ఇతర సృష్టిరాశులతో పాటు దైవప్రవక్తలు, ఋషులు, పుణ్యాత్ములు, మహానుభావుల్ని సయితం కడతేర్చగలడనీ, ఈ విషయంలో తనను అడ్డగించేవారు, తనను నిలదీసేవారు ఎవరూ లేరని స్పష్టం చేశాడు.

చెప్పొచ్చేదేమిటంటే, సర్వాధికారాలూ భూమ్యాకాశాలకు ఏకైక ప్రభువైన అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. ఒకరిని క్షమించాలన్నా, క్షమించకూడదన్నా, ఒకరికి సిఫారసు చేసే అనుమతి ఇవ్వాలన్నా ఇవ్వకూడదనుకున్నా, ఒకరి విషయంలో సిఫారసును అంగీకరించాలన్నా అంగీకరించకూడదన్నా అంతా ఆయన ఇష్టప్రకారమే జరుగుతుంది. దేవునికి అత్యంత ప్రియమైన దాసునికి కూడా అతను ఎంతటి గొప్పవాడయినా సరే దేవుని మహోన్నత న్యాయస్థానంలో తనంతట తనే ముందుకు వచ్చి ఒకరి గురించి సిఫారసును అంగీకరించ మని దేవుణ్ణి బలవంతపెట్టలేడు. ఏ పుణ్యాత్ముడూ తాను ఫలానా తన అభిమానుణ్ణి తనతోపాటు తప్పకుండా స్వర్గానికి తీసుకొనివెళ్ళి తీరతాననిగాని లేదా ఫలానా అనుయాయునికి స్వర్గప్రవేశం లభించనిదే తానూ స్వర్గానికి వెళ్ళననిగాని, ఫలానా అభిమానికి క్షమాభిక్ష పెట్టించి తీరతాననిగాని దైవసన్నిధిలో మారాం చేయలేడు.

3) మరి ఈ సిఫారసు దేనికీ?!

ఇంతకుముందు చెప్పబడినట్లు ఈ అనంత విశ్వంలో సకల అధికారాలూ దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఒకర్ని క్షమించే లేదా క్షమించకుండా ఉండే అధికారం ఆయనకు మాత్రమే ఉంది. ఒకరి విషయంలో సిఫారసును అంగీకరించే లేదా నిరాకరించే అధికారమూ ఆయనకే ఉంది. ఒకర్ని స్వర్గానికి లేదా నరకానికి పంపే అధికారం కూడా ఆయనకే ఉంది కదా! మరలాంటప్పుడు ఈ సిఫారసు లక్ష్యం ఏమిటి? అనే సందేహం జనించవచ్చు.

నిజానికి ఈ సిఫారసును ప్రళయదినాన దైవప్రవక్తలు, పుణ్యపురుషులు, మహాత్ములకు దేవుడు ప్రసాదించే గౌరవ పురస్కారంగా భావించాలి. తాను క్షమించాలని నిర్ణయించుకున్న పాపాత్ములకు స్వయంగా తన తరపు నుండి స్వర్గప్రవేశాన్ని కల్పించకుండా తన ప్రియతములు, సన్నిహితులయిన దాసుల గౌరవార్థం వారికి ఆ అవకాశాన్ని కల్పిస్తాడు దేవుడు. ఆ విధంగా దేవుని సన్నిహితులయిన దాసులు దేవుడు తలచిన పాపాత్ముల విషయంలో సిఫారసు చేసి వారిని నరకజ్వాలల నుండి కాపాడి స్వర్గవనాల వైపు తీసుకెళతారు.

ప్రళయదినాన మానవుల కర్మల లెక్కను తీసుకునే ఘడియను స్వయంగా దేవుడే నిర్ణయించాడు. ఆ నిర్ణీత వేళను ముందుకు లేదా వెనక్కి జరపటానికి ఎవరికీ అధికారం లేదు. ఆ నిర్ణీత వేళరాగానే మానవుల కర్మల విచారణకు ముందు దైవప్రవక్త (సల్లం)కు సిఫారసు

https://teluguislam.net

చేసే అవకాశం ఇవ్వబడుతుంది. సృష్టిరాశులన్నిటిలో అందరికన్నా ఆదరణీయులు, అందరికన్నా గౌరవోన్నతులు కలవారైన ముహమ్మద్ (సల్లం)కు సిఫారసుకు సంబంధించిన "మఖామె మహ్మూద్" స్థానాన్ని ప్రసాదించటమే దీని ఉద్దేశ్యం. ఆయన చేయబోయే మహోన్నత సిఫారసుతోనే కర్మల విచారణ కార్యక్రమం మొదలవుతుంది. ఇతర సిఫారసులు కూడా దాదాపు ఇలాంటివే. దైవప్రవక్తలు, పుణ్యపురుషులు, మహాత్ములకు వారి స్థాయిని బట్టి సిఫారసు చేసే అవకాశాన్ని కల్పించి ప్రజల ముందు వారి గౌరవాన్ని ఇనుమడింప జేయటం జరుగుతుంది. ప్రపంచంలో వారు తమ ప్రభువు ప్రసన్నతను దృష్టిలో పెట్టుకొని జీవితం గడిపినందుకుగాను వారికి తగిన విధంగా మర్యాద చేయటం జరుగుతుంది.

కనుక సిఫారసుకోసం అనుమతించటంలోని ఉద్దేశ్యం దేవుని నిర్ణయాలను మార్చటం కాదు. పైగా దైవప్రవక్తలు, మహాత్ముల గౌరవాన్ని ఇనుమడింపజేయటం కోసమే సిఫారసు ఉద్దేశించబడింది. దేవుడు తాను ఎవరికయినా గౌరవం ప్రసాదించాలని అనుకుంటే వారికి సిఫారసు చేసే అవకాశాన్ని కల్పిస్తాడు. ఆ సిఫారసు కూడా వారు దేవుని అభీష్టానికి అనుగుణంగా మాత్రమే చేయగల్గుతారు గాని, తమ ఇష్టప్రకారం చేయలేరు. అంతేకాదు, దేవుడు సూచించే పాపాత్ముల విషయంలో మాత్రమే సిఫారసు చేయవలసి ఉంటుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే సిఫారసు అనేది దేవుని తరపున ఇవ్వబడే గౌరవ పురస్కారం. ప్రళయదినాన ఆయన తన సన్నిహిత ప్రియదాసులకు దానిని ప్రసాదిస్తాడన్నమాట!

4) ఆ సిఫారసు భాగ్యం ఎవరికి లభిస్తుంది?

ప్రళయదినాన సిఫారసు చేసే అనుమతి ఎవరికి లభిస్తుందనే విషయం చాలా ముఖ్యమైనది. చాలామంది ఈ ప్రపంచంలోనే తమ సిఫారసుదారుల్ని నియమించు కుంటున్నారు. ఫలానా పుణ్యాత్ముడు లేక ఫలానా మహాత్ముడు ప్రళయదినాన తమకోసం సిఫారసు చేసి దేవుని చేత క్షమాభిక్ష పెట్టిస్తారని తలపోస్తున్నారు. ఇలా ప్రపంచంలోనే తమ సిఫారసు దారుల్ని తయారు చేసుకోవటం సమంజసమేనా? నిజంగా వీరనుకున్నట్లుగా వీరు స్వయంగా కల్పించుకున్న సిఫారసు దారులు ప్రళయదినాన వీరికోసం సిఫారసు చేయగలరా? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు మనం ఖురాన్ హదీసుల వెలుగులోనే వెతుకుదాం.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచనం ప్రకారం ప్రళయదినాన దైవప్రవక్తలు, దైవదూతలు, ఇంకా విశ్వాసులు పాపాత్ములకోసం సిఫారసు చేస్తారు (ముస్లిం). దైవప్రవక్తలు, దైవదూతలు సిఫారసు చేస్తారన్న విషయం సుస్పష్టమే. దైవప్రవక్త లందరూ తమతమ అనుచర సమాజాల్లోని పాపాత్ముల కోసం సిఫారసు చేస్తారు. దైవదూతల్లో కూడా దేవుడు తాను కోరినవారికి సిఫారసు చేసేందుకు అనుమతిని ప్రసాదిస్తాడు. ఇకపోతే విశ్వాసుల్లో-అంటే పుణ్యాత్ములు, మహాత్ములు, అమర వీరులు మొదలగు వారిలో ఎవరికి సిఫారసు చేసే అనుమతి లభిస్తుంది మరెవరికి లభించదన్న విషయం వారి సంకల్పాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. దేవుని దృష్టిలో నిజమైన పుణ్యాత్ముడెవడు? దేవుని దృష్టిలో నిజమైన మహాత్ముడెవడు? దేవుని దృష్టిలో నిజమైన పండితుడెవడు? దేవుని దృష్టిలో నిజమైన అమరవీరుడెవడు? అది తెలిసినప్పుడే సిఫారసు చేసే అనుమతి ఎవరికి లభిస్తుందో మరెవరికి లభించదో చెప్పటానికి వీలవుతుంది.

https://teluguislam.net

ప్రపంచంలో పుణ్యాత్ములుగా, ధర్మపండితులుగా, అమరవీరులుగా పేరుగాంచిన కొంత మంది ప్రళయదినాన నరకంలో బోర్లా విసరివేయబడతారని కొన్ని హదీసులు ఉద్ఘాటిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు ఈ హదీసును పరిశీలించండి.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు : ప్రళయదినాన అందరికన్నా ముందు ఒక అమరవీరుణ్ణి దైవసన్నిధిలో హాజరు పరచటం జరుగుతుంది. దేవుడు అతనికి తాను ప్రసాదించిన వరాలను గుర్తు చేస్తాడు. ఆ అమర వీరుడు తనకు అనుగ్రహించబడిన వరాలన్నీ దేవుడు ప్రసాదించినవేనని ఒప్పుకుంటాడు. అప్పుడు దేవుడు అతన్ని అడుగుతాడు, ఆ వరాల హక్కును నెరవేర్చటానికి నువ్వు ఏం చేశావని. దానికతను, "దేవా! నేను నీ మార్గంలో పోరాడుతూ చివరికి నా ప్రాణాలు సయితం అర్పించాను" అంటాడు. "లేదు, నువ్వు అబద్ధం చెబుతున్నావు. ప్రజల చేత వీరుడని అనిపించుకోవాలన్న ఉద్దేశ్యంతోనే నువ్వు యుద్ధం చేశావు. లోకం నిన్ను అమరవీరునిగా గుర్తించింది. నువ్వు కోరుకున్నది నీకు ప్రపంచంలోనే దొరికిపోయింది" అంటాడు దేవుడు. ఆ తర్వాత అతన్ని బోర్లా ఈడ్చుకుంటూ తీసుకెళ్ళి నరకంలో పడవేయమని దైవదూతల్ని ఆజ్ఞాపించటం జరుగుతుంది.

ఆ తర్వాత మరో వ్యక్తిని దైవసన్నిధిలో హాజరు పరచటం జరుగుతుంది. అతను ప్రపంచంలో తాను స్వయంగా విద్య నేర్చుకోవటమేగాక ఇతరులకు కూడా బోధించి ఉంటాడు. ఖురాన్ చదివి ఉంటాడు. దేవుడు అతనికి తన వరాలను గుర్తు చేస్తాడు. ఆ వ్యక్తి తన దగ్గరున్న అనుగ్రహాలన్నీ దైవం ప్రసాదించినవేనని ఒప్పుకుంటాడు. అప్పుడు దేవుడు అతణ్ణి ప్రశ్నిస్తాడు, ఆ అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతగా నువ్వు ఏం చేశావని. "దేవా! నేను విద్య నేర్చుకున్నాను. ప్రజలకు బోధించాను. నీ కోసం ప్రజలకు ఖుర్‌ఆన్ చదివి వినిపించాను!" అంటాడతను. ఆ మాట విని దేవుడు, "నువ్వు అబద్ధం చెబుతున్నావు. ప్రజల చేత పండితుడు అని అనిపించుకోవాలని నువ్వు విద్య నేర్చుకున్నావు. ప్రజలచేత 'ఖారీ' (ఖురాన్‌ను మధురాతి మధురంగా పారాయణం చేసేవాడు) అని అనిపించుకోవాలన్న ఉద్దేశ్యంతో నువ్వు ఖురాన్ చదివి వినిపించేవాడివి. ప్రజలు నిన్ను పండితుడు, ఖురాన్ పారాయణకుడు అని పిలిచారు. ప్రపంచంలోనే నువ్వు కోరుకున్నది జరిగిపోయింది" అని అంటాడు. ఆ తర్వాత అతన్ని బోర్లా ఈడ్చుకొని వెళ్ళి నరకంలో పడవేయమని దైవ దూతల్ని ఆజ్ఞాపించటం జరుగుతుంది.

ఆ తర్వాత మూడోవ్యక్తిని హాజరుపరచటం జరుగుతుంది. దేవుడు అతనికి ప్రపంచంలో అన్నిరకాల సిరిసంపదల్ని ఒసగి ఉంటాడు. దేవుడు అతనికి తన అనుగ్రహాలను గుర్తు చేస్తాడు. ఆ వ్యక్తి ఆ అనుగ్రహాలన్నీ దైవం ప్రసాదించినవేనని ఒప్పుకుంటాడు. ఆ తర్వాత దేవుడు అడుగుతాడు, ఆ అనుగ్రహాల హక్కును నెరవేర్చటానికి నువ్వు ఏం చేశావని. దానికతను, "దేవా! నువ్వు ఇష్టపడే ప్రతి చోటా నేను డబ్బు ఖర్చు పెట్టాను" అంటాడు. "లేదు, నువ్వు అబద్ధం చెబుతున్నావు. ప్రజలు నిన్ను దానశీలి అనాలని నువ్వు ధనం ఖర్చుపెట్టావు. నువ్వు కోరుకున్నట్లుగానే ప్రజలు నిన్ను దానశీలి అన్నారు" అని చెబుతాడు దేవుడు. ఆ తర్వాత అతన్ని కూడా బోర్లా ఈడ్చుకుంటూ తీసుకెళ్ళి నరకంలో పడవేయమని దైవదూతలకు ఆజ్ఞ అవుతుంది. (ముస్లిం)

https://teluguislam.net

ఇప్పుడు చెప్పండి! అలాంటి అమరవీరునికి దైవసన్నిధిలో మరొకరి గురించి సిఫారసు చేసేందుకు అనుమతి లభిస్తుందా? అలాంటి పండితునికి సిఫారసు చేసే అవకాశం లభిస్తుందా? అలాంటి దానశీలికి సిఫారసు చేసే భాగ్యం లభిస్తుందా? ముమ్మాటికీ లభించదు సుమా!

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు: ఒక వ్యక్తి యేళ్లతరబడి స్వర్గానికి పోయేవారి లాగా మంచిపనులు చేస్తూ ఉంటాడు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ అతని ముగింపు నరకానికి గొనిపోయే పనులతో జరుగుతుంది. మరో వ్యక్తి యేళ్లతరబడి నరకానికి గొనిపోయే చెడుపనులు చేస్తూ ఉంటాడు. కాని అదృష్టవశాత్తూ అతని ముగింపు స్వర్గానికి గొనిపోయే మంచి పనులపై జరుగుతుంది. *(ముస్లిం)*

పైన పేర్కొనబడిన రెండు హదీసుల్ని పరిశీలించగా బోధపడే విషయం ఏమిటంటే- ఎవరి గురించయినా ఫలానా వ్యక్తి దేవుని దృష్టిలో మహాత్ముడు కాగలడని ప్రజలు తమంతట తాము నిర్ణయించుకోవటం సమంజసం కాదు. అలాగే విశ్వాసుల్లో ఎవరికి సిఫారసు చేయటానికి అనుమతి లభిస్తుంది మరెవరికి లభించదన్న విషయాన్ని నిర్ణయించుకోవటం కూడా సమంజసం కాదు.

ప్రళయదినాన సిఫారసు చేసేందుకు ఎవరికి అనుమతి లభిస్తుందో తెలియనప్పుడు తమ తరపు నుండి సిఫారసుదారుల్ని నియమించుకోవటం వ్యర్థప్రయాస తప్ప మరేమీ కాదు. ఒక ఉదాహరణ గమనించండి. ప్రపంచంలో ఒక మంత్రి రాజుదర్బారులో విచారణను ఎదుర్కొంటుంటే ప్రజలు ఆ మంత్రిని తమకోసం రాజు దగ్గర సిఫారసు చేయమని విన్నవించుకుంటారా? విన్నవించుకోరు కదా! మరి పరలోకం విషయంలో అంత నిర్లక్ష్యం దేనికి? దేవుని న్యాయస్థానంలో విచారణ తెమలని వారిని తమ సిఫారసుదారులుగా భావించటం ఎంతవరకు సమంజసం?

5) సిఫారసు, వసీలా (సాధనం)

దివ్యఖురాన్‌లో దేవుడు ముస్లింలను ముక్తికోసం సాధనాలను అన్వేషించమని ఆదేశించాడు.

"విశ్వాసులారా! అల్లాహ్‌కు భయపడండి. ఆయన సాన్నిధ్యానికి చేరే మార్గాన్ని అన్వేషించండి. ఆయన మార్గంలో నిరంతరం కృషి చేయండి. బహుశా మీకు సాఫల్య భాగ్యం లభించవచ్చు. *(అల్ మాయిదా:35)*

పై దివ్యఖురాన్ సూక్తిలో ముక్తికోసం మూడు విషయాలను ఆచరించమని దేవుడు ఆదేశించాడు. మొదటిది: తఖ్వా (దైవానికి భయపడటం). రెండవది: వసీలా (దైవసామీప్యం కోసం సాధనాలను అన్వేషించటం), మూడవది: జిహాద్ (దైవమార్గంలో కృషి చేయటం). తఖ్వా, జిహాద్ పారిభాషిక పదాల అర్థం మాత్రం సుస్పష్టమే. కాని 'వసీలా' విషయంలో మాత్రం భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. కొంతమంది ఇక్కడ 'వసీలా' అంటే దైవసామీప్యాన్ని పొందటం కోసం మహాత్ముల్ని, పుణ్యాత్ముల్ని, అమరవీరుల్ని ఆశ్రయించటం అని భావిస్తున్నారు. ప్రళయదినాన వారు ప్రజలకోసం దైవసన్నిధిలో సిఫారసు చేస్తారని వీరి

https://teluguislam.net

నమ్మకం. ఈ కోవకు చెందినవారు తమ అభిప్రాయాన్ని సమర్థించుకుంటూ ఈ క్రింది ఆధారాలు చూపిస్తున్నారు.

1) స్వర్గంలో హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) వల్ల తప్పు జరిగిపోయినప్పుడు ఆయన పశ్చాత్తాప భావంతో కుమిలిపోతూ, "దేవా ! నేను ముహమ్మద్ (సల్లం)ను సాధనంగా చేసుకొని ప్రార్థిస్తున్నాను. నన్ను క్షమించు" అని అన్నారు. అప్పుడు దేవుడు ఆశ్చర్యపోయి "ముహమ్మద్ (సల్లం) ఎవరో నీకెలా తెలుసు?" అని అడిగాడు. "నీవు నన్ను నీ స్వహస్తాలతో తయారుచేసి ప్రాణం పోసినప్పుడు నేను తలపైకెత్తి చూశాను. అప్పుడు నాకు నీ సింహాసనం కాళ్ల దగ్గర "లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహి" అన్న వాక్యం కనిపించింది. అది చూసి నీవు నీ పేరుతోపాటు సృష్టిరాశులన్నిటిలో అందరికన్నా ప్రియమైన వాని పేరును వ్రాసుకోవటానికి ఇష్టపడి వుంటావని నాకు అర్థమయిపోయింది" అని చెప్పారు హజ్రత్ ఆదం (అలైహి). అందుకు దేవుడు "ఆదం! నువ్వు ఊహించింది నిజమే. ముహమ్మద్ లేకపోతే అసలు నేను నిన్ను పుట్టించి ఉండేవాణ్ణే కాదు" అని అన్నాడు. (హాకిమ్)

2) ఒక అంధుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి తనకు చూపు వచ్చేందుకు దేవుణ్ణి ప్రార్థించమని కోరాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) అతను కోరుకుంటే సహనం వహించి పుణ్యాన్ని పొందవచ్చనీ లేదనుకుంటే తాను దృష్టి ప్రాప్తి కోసం ప్రార్థించటానికి సిద్ధమేనని చెప్పారు. ఆ వ్యక్తి ప్రార్థించమనే పట్టుబట్టాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) వుజూచేసి రెండు రకాతుల నమాజ్ ఆచరించిన తర్వాత ఈ విధంగా ప్రార్థించమని అతనికి ఉపదేశించారు:

"అల్లాహ్! నేను నిన్ను అర్థిస్తున్నాను. నీ కారుణ్యప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఆధారంగా నీ వైపు దృష్టిని మరల్చుతున్నాను. నేను ఈ అవసరం తీరాలని ప్రవక్త ద్వారా నా ప్రభువు వైపుకు మరలాను. దేవా! నా విషయంలో ముహమ్మద్ (సల్లం) సిఫారసు (ప్రార్థన)ను స్వీకరించు". *(తిర్మిజీ)*[1]

3) హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) గారి హయాంలో ఒకసారి క్షామం ఏర్పడింది. ఆయన ఆ సందర్భంగా అబ్బాస్ బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ గారిని ఆశ్రయించి వర్షాన్ని కోరుతూ "దేవా! ఇంతకు ముందు మేము ప్రవక్త (సల్లం) ఆధారంగా నిన్ను ప్రార్థిస్తే నీవు మా కోసం వర్షం కురిపించే వాడివి. ఇప్పుడు మేము మా ప్రవక్త బాబాయి (ప్రార్థన) ఆధారంగా ప్రార్థిస్తున్నాం. మా కోసం వర్షాన్ని కురిపించు" అని ప్రార్థించారు. దాంతో అప్పుడు వర్షం కురిసింది. . (బుఖారి)[1]

పుణ్యాత్ముల సిఫారసును ఆశించేవారు తమ అభిప్రాయాన్ని సమర్థించు కోవటానికి పైన పేర్కనబడిన దివ్యఖురాన్ సూక్తిని, హదీసు సంఘటనలనే కాక మరికొన్ని లౌకిక ఆధారాలు కూడా చూపిస్తారు. ఉదాహరణకు ఒక ఉన్నతాధికారి దగ్గరకు చేరుకోవాలంటే ఎవర్నో ఒకర్ని మధ్యవర్తిగా చేసుకోవాల్సి వస్తుంది. కాని ఈ సందర్భంగా మన మస్తిష్కాల్లో ఉదయించే ప్రశ్న ఏమిటంటే-అసలు దివ్యఖురాన్ సూక్తిలో చెప్పబడిన 'వసీలా' అంటే గతించిన పుణ్యాత్ముల్ని, మహాత్ముల్ని ఆశ్రయించటమేనా లేక దానికి వేరే భావమేదయినా ఉందా?

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం మనం ఖురాన్ హదీసుల ద్వారానే తెలుసుకుందాం. పైన పేర్కొనబడిన ఆధారాలను కూడా ఖురాన్ హదీసుల వెలుగులోనే సమీక్షిద్దాం.

---

1) సహీహ్ సుననే తిర్మిజీలోని ప్రార్థనల ప్రకరణం

https://teluguislam.net

ప్రత్యర్థులు పేర్కొనే మొదటి హదీసు కాల్పనికమైనదని హదీసువేత్త లందరూ ఏకగ్రీవంగా ఖరారు చేశారు.★ కనుక ఆ హదీసు గురించి చర్చించాల్సిన అవసరం కూడా లేదు. ఇకపోతే మిగతా రెండు హదీసులు మాత్రం ప్రామాణికమైనవే. అంధ సహచరుని సంఘటన తిర్మిజీ, నసాయి, ఇబ్నెమాజా, ముస్నదె అహ్మద్ ఇంకా బైహఖీ గ్రంథంలో కూడా ఉంది. మేము ఆ హదీసు వాక్యాలను అల్ బానీ (రహ్మలై) గారి సహీహ్ సుననె తిర్మిజీ నుండి గ్రహించాం. అసలు సంగతి ఏమిటంటే-ఒక అంధ సహచరుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధిలో హాజరై దేవుడు తనకు దృష్టిని ప్రసాదించాలంటూ ప్రార్థించమని ఆయన్ని కోరాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ అంధఅనుచరుని కోసం తాను స్వయంగా ప్రార్థించటంతోపాటు ఇంటికెళ్ళి అతను కూడా దైవ సన్నిధిలో ఈ విధంగా ప్రార్థించాలని అతనికి ఉపదేశించి పంపారు, "దేవా! నేను ప్రవక్త (ప్రార్థన)ను సాధనంగా చేసుకొని నా ప్రభువు వైపుకు దృష్టి మరల్చాను.అంటే నేను నా ప్రభువు సన్నిధిలో ప్రవక్త చేత ప్రార్థన చేయించాను. కనుక దేవా! నీవు నా విషయంలో కారుణ్యప్రవక్త సిఫారసును అంగీకరించు.' ' ఆ విధంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రార్థన వల్ల, ఇంకా చెప్పాలంటే స్వయంగా ఆ అంధుని ప్రార్థన ఫలితంగానే దేవుడు అతని చూపుని నయం చేశాడు.

రెండవ సంఘటన ఏమిటంటే-హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) గారి హయాంలో ఒకసారి క్షామం ఏర్పడింది. అప్పుడు ఉమర్ (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) బాబాయి గారయిన హజ్రత్ అబ్బాస్ (రజి) చేత వర్షం కోసం ప్రార్థన చేయించారు. ఆ సందర్భంగా తాను కూడా ఈ విధంగా ప్రార్థించారు. "దేవా! ఇంతకు ముందు మేము దైవప్రవక్త (సల్లం)ను సాధనంగా చేసుకొని ప్రార్థించినప్పుడు నువ్వు మా కోసం వర్షం కురిపించేవాడివి. ఇప్పుడు మేము మా ప్రవక్త బాబాయి ఆధారంగా ప్రార్థిస్తున్నాం. కనుక ఇప్పుడు కూడా మా కోసం వర్షాన్ని కురిపించు". ఇమామ్ ఇబ్నె హజర్ (రహ్మలై) తన గ్రంథం ఫత్హుల్ బారీలో ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)గారి ప్రార్థనా వచనాలను నకలు చేశారు. ఆ వచనాలు ఇలా ఉన్నాయి. "దేవా! ఈ పాపిష్టి చేతులు నీ సన్నిధిలో చాపబడ్డాయి. మా నొసళ్లు పశ్చాత్తాపభావంతో కుమిలిపోతూ నీ ముందు వంగి ఉన్నాయి. దేవా!మా కోసం వర్షం కురిపించు". అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్, అబ్బాస్ (రజి)ల ప్రార్థనల మూలంగా దేవుడు వర్షాన్ని కురిపించాడు.

పై రెండు సంఘటనల ద్వారా ఈ క్రింది విషయాలు బోధపడుతున్నాయి.

1) ఏదయినా ఆపదలో చిక్కుకున్నప్పుడు, కష్టాలు వచ్చిపడినప్పుడు బ్రతికివున్న పుణ్యాత్ముల ప్రార్థనల్ని సాధనంగా చేసుకొని దేవుణ్ణి ప్రార్థించవచ్చు.

2) విపత్తు కాలాల్లో స్వయంగా తాము కూడా తప్పనిసరిగా ప్రార్థన చేయాలి. పైన పేర్కొనబడిన మొదటి హదీసులో దైవప్రవక్త (సల్లం) అంధ అనుచరునికి అతను కూడా దైవాన్ని ప్రార్థిస్తూ ఉండాలని హితబోధచేశారు. రెండవ హదీసులో హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ముందుగా తను ప్రార్థించి, ఆ తర్వాత హజ్రత్ అబ్బాస్‌ను ప్రార్థించమని కోరారు.

3) గైర్హాజరుగా ఉన్న లేక గతించిన మహాత్ముల్ని సాధనంగా చేసుకొని ప్రార్థించటం

---

1) సహీహ్ బుఖారీ అబ్వాబుల్ ఇస్తిస్ఖా

★ వివరాలకు ఇబ్నె తైమియా గారి 'అల్‌వసీలా' గ్రంథం చూడండి.

https://teluguislam.net

ధర్మసమ్మతం కాదని పై హదీసుల ద్వారా తెలుస్తోంది. ఒకవేళ గతించిన పుణ్యాత్ముల్ని సాధనంగా చేసుకొని ప్రార్థించటం ధర్మసమ్మతం అయితే హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ప్రార్థన కోసం అబ్బాస్‌ను ఆశ్రయించే బదులు నేరుగా దైవప్రవక్త (సల్లం) సమాధి దగ్గరికి వెళ్ళి ఆయన్నే సాధనంగా చేసుకొని ప్రార్థించేవారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) అబ్బాస్ (రజి) కన్నా గొప్పవారే కదా! కాని ఆయన అలా చేయలేదు.

కనుక పరోక్షంగా ఉన్నవారిని లేక గతించినవారిని 'వసీలా' (సాధనం)గా చేసుకొని ప్రార్థించవచ్చన్న విషయం పైరెండు హదీసుల ద్వారా ఏ విధంగానూ బోధపడటం లేదు. కాకపోతే బ్రతికున్న మహాత్ముల ప్రార్థనను సాధనంగా చేసుకోవచ్చని మాత్రం తెలుస్తోంది.

పరోక్షంగా ఉన్నవారిని, గతించిన దైవప్రవక్తలు, పుణ్యాత్ములు, మహాత్ముల్ని వసీలా (సాధనం)గా చేసుకొని ప్రార్థించటం ధర్మసమ్మతం కాదన్న విషయాన్ని ఈ క్రింది ఆధారాలు కూడా సమర్థిస్తున్నాయి.

1) దైవప్రవక్త (సల్లం) తన జీవితకాలంలో ఎన్నడూ హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి)నిగాని, మూసా (అలైహి)నిగాని, ఈసా (అలైహి)ని గాని అలాగే ఇతర ఏ గొప్ప ప్రవక్తనూ ప్రార్థనకోసం ఆశ్రయించలేదు.

2) దైవప్రవక్త అనుచరుల కాలంలో ఏ అనుచరుడయినా దైవప్రవక్త (సల్లం)ను ప్రార్థన కోసం ఆశ్రయించిన దాఖలాల్లేవు. ఏ అనుచరుడయినా దైవప్రవక్త సమాధి దగ్గరికివెళ్ళి ఆయన్ని ప్రార్థించినట్లు రుజువు లభించదు.

3) దైవప్రవక్త అనుచరుల తర్వాత వారి శిష్యులైన తాబయీన్ల దృక్పథం ఈ విషయంలో ఎలా ఉండేదో ఈ సంఘటనను చూస్తే తెలుస్తుంది. ఒక వ్యక్తి శ్మశానంలో నించొని "ఓ సమాధి వాసులారా! నేను ఎన్నో నెలలనుంచి మీ దగ్గరికి వస్తున్నాను తెలుసా? ఇప్పుడు నేను మీ దగ్గరికి మీ చేత ప్రార్థన చేయించుకోవాలని వచ్చాను. ఇదంతా మీకు తెలుస్తున్నదా లేదా?" అని అంటున్నాడు. అదే సమయంలో హజ్రత్ ఇమామ్ అబూ హనీఫా (రహ్మలై) అటుగా వెళుతున్నారు. ఆ వ్యక్తి మాటలు విని ఆయన అతన్ని ఉద్దేశించి "వారు నీ మాటకు జవాబు పలికారా?" అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి, "పలకలేద"న్నాడు. అప్పుడు ఇమామ్‌గారు "ఓరి నీ నాశనం గాను! నీ చేతులకు మన్ను తగల! మరి అలాంటప్పుడు ఎవరికీ జవాబు చెప్ప లేని, ఏమీ చేయలేని, ఎవరి మాటలూ వినలేని మృతకళేబరాలతో నువ్వు ఎందుకు మాట్లాడు తున్నట్లు" అని మందలించారు. ఆ తరువాత దివ్యఖురాన్‌లోని ఈ సూక్తిని పఠించి వినిపించారు. "ప్రవక్తా! సమాధులలో పడివున్న వారికి నువ్వు వినిపించలేవు". *సూరె ఫాతిర్:22).*

ఈ సంఘటన ద్వారా తాబయీన్ల హయాంలో కూడా గతించిన మహాత్ముల్ని సిఫారసు దారులుగా భావించటాన్ని వారు అధర్మమైన విషయంగా పరిగణించేవారని తెలుస్తోంది.

చెప్పొచ్చేదేమిటంటే దివ్యఖురాన్ అన్వేషించమని ఆదేశిస్తున్న 'వసీలా' (ఆశ్రయం) అంటే గతించిన మహాత్ముల్ని సిఫారసుదారులుగా చేసుకోవటమని అర్థం ఎంతమాత్రం కాదు. మరయితే అసలు దివ్యఖురాన్‌లోని 'వసీలా' అనే పదానికి అర్థం ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం ఏమిటో మనం ఖుర్‌ఆన్, హదీసుల ద్వారానే తెలుసుకుందాం.

https://teluguislam.net

దివ్యఖుర్‌ఆన్‌లోని ఈ క్రింది సూక్తులను పరిశీలించండి.

1) "విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారే స్వర్గవాసులు, వారు స్వర్గంలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు". *(అల్ బఖర :82)*

2) "విశ్వసించి మంచిపనులు చేసినవారూ, తమ ప్రభువుకే అంకితమై పోయినవారూ నిశ్చయంగా స్వర్గానికి పోతారు. స్వర్గంలోనే వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు". *(సూరె హూద్:23)*

3) "విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారికి ఆతిథ్యంగా ఫిర్‌దౌసు (స్వర్గపు) ఉద్యానవనాలు ఉంటాయి." *(అల్ కహఫ్:107)*

4) "విశ్వసించి, మంచిపనులు చేసేవారికి క్షమాభిక్ష లభిస్తుంది. గౌరవప్రదమైన ఉపాధి కూడా లభిస్తుంది". *(సూరె హజ్:50)*

5) "విశ్వసించి, మంచిపనులు చేసేవారికి వరాలతో నిండి ఉన్న ఉద్యాన వనాలు ఉన్నాయి." *(లుఖ్మాన్:8)*

దివ్యఖురాన్‌లో పై అర్థాన్నిచ్చే వాక్యాలు వందల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. వాటిలో కూడా స్వర్గంలోకి ప్రవేశించాలంటే రెండే రెండు విషయాలు అవసరమని చెప్పబడింది. ఒకటి, ఈమాన్ (విశ్వాసం). రెండోది, అమలె సాలిహ్ (సదాచరణ). కనుక దేవుడు అన్వేషించమని ఆదేశించిన 'వసీలా' అంటే సదాచరణేనని పైన పేర్కొనబడిన సూక్తులు చెప్పకనే చెబుతున్నాయి. వసీలా భావనను ఇంకా బాగా అర్థం చేసుకోవాలనుంటే ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన హదీసు సంఘటనల్ని గమనించండి.

★ ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి "దైవప్రవక్తా! నాకేదయినా ఆచరణ గురించి చెప్పండి. దాన్ని ఆచరించి నేను స్వర్గానికి వెళ్తాను" అని అన్నాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) "అల్లాహ్‌ను ఆరాధించు. ఆయనకు సహవర్తులుగా మరెవరినీ నిలబెట్టకు. ఫర్జ్ నమాజుల్ని స్థాపించు. జకాత్ దానం చెల్లించు. రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటించు" అని ఉపదేశించారు.

అది విని ఆ వ్యక్తి "ఎవరి చేతుల్లోనయితే నా ప్రాణముందో ఆ దేవుడు సాక్షిగా చెబుతున్నాను. ఈ విషయంలో నేను ఏ మాత్రం అతిగా ప్రవర్తించను" అని చెప్పి వెళ్ళిపోతుండగా దైవప్రవక్త (సల్లం) అతని వైపు చూపిస్తూ, "ఎవరికయినా స్వర్గవాసిని చూడాలనుంటే ఇతన్ని చూడండి" అని అన్నారు. *(బుఖారీ, జకాత్ ప్రకరణం)*

★ ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వచ్చి, ఆయన ఒంటె ముక్కుతాడు పట్టుకొని "దైవప్రవక్తా! నాకు నరకం నుండి దూరం చేసి స్వర్గసమీపానికి చేర్చే విషయం గురించి బోధించండి" అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికాయన "అల్లాహ్‌ను ఆరాధించు, ఆయనకు సహ వర్తులుగా మరెవరినీ నిలబెట్టకు. నమాజ్ స్థాపించు. జకాత్ చెల్లించు. బంధువులతో సత్సంబంధాలు పెట్టుకో" అని ఉపదేశించారు. *(ముస్లిం, విశ్వాస ప్రకరణం)*

పైన పేర్కొనబడిన ఖురాన్, హదీసు ఆధారాల ద్వారా దివ్యఖురాన్ అన్వేషించమని ఆదేశిస్తోన్న ఆశ్రయం (వసీలా) అంటే వాస్తవానికి విశ్వాసం, సదాచరణల ఆశ్రయమని

https://teluguislam.net

బోధపడుతోంది. ప్రళయదినాన దైవప్రవక్త సిఫారసుకు నోచుకోవటానికి, ఆఖరికి ముక్తిని పొందటానికి ఉపకరించేది కూడా ఆ ఆశ్రయమే.

మహాశయులారా!

ఇప్పటివరకు మీ ముందు ఐదు విషయాలను గురించి సవివరంగా చర్చించటం జరిగింది. ఇప్పుడు మేము అసలు విషయమైన "ఇస్లామీయ సిఫారసు భావన" గురించి చర్చించబోతున్నాం. ఇంతకుముందు చర్చించిన విషయాల వెలుగులో పాఠకులు ఇస్లాంలో నిజమైన సిఫారసు భావన ఏమిటో అతి సులువుగా అర్థం చేసుకోగలరని ఆశిస్తున్నాం. ఇన్షా అల్లాహ్!

ఇస్లాంలో సిఫారసు భావన

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇహలోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ ప్రవక్తలందరికీ నాయకులు. ప్రళయదినాన సిఫారసు ఆరంభం ఆయనతోనే జరుగుతుంది. ఆ సిఫారసును గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒక హదీసులో చాలా విపులంగా వివరించారు. నిజమైన ఇస్లామీయ సిఫారసు భావనను మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) వివరించిన హదీసు ద్వారా అర్థం చేసు కున్నంతగా మరే విధంగానూ అర్థం చేసుకోలేం. కనుక ఇక్కడ మేము ఇస్లామీయ సిఫారసు భావనను దైవప్రవక్త హదీసు ఆధారంగానే వివరిస్తున్నాం.

హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు:

ప్రళయదినాన దేవుడు భూత భవిష్యత్ వర్తమాన కాలాల మానవులందరినీ ఒకే మైదానంలో సమీకరిస్తాడు. ఆ మైదానంలో పిలిచేవాడి పిలుపును అందరూ వినగల్గుతారు. అలాగే చూసేవారు అందరినీ చూడగలుగుతారు. ఆ రోజు సూర్యుడు మానవులకు అతి దగ్గరగా వస్తాడు. దాంతో ఆ మైదానంలోని మానవుల పరిస్థితి చాలా దుర్భరంగా ఉంటుంది.

అప్పుడు వారు పరస్పరం మాట్లాడుకుంటూ, "మనం ఎలాంటి ఆపదలో చిక్కు కున్నామో చూశారా? కనుక ఇప్పుడు మనల్ని గురించి మన ప్రభువు దగ్గర సిఫారసు చేసే వారెవరైనా దొరుకుతారేమో వెతుకుదాం పదండి"' అనుకుంటారు. పరస్పరం సంప్రదింపులు జరుపుకున్నాక హజ్రత్ ఆదం (అలైహి)దగ్గరికి వెళ్ళాలని అందరూ నిశ్చయించుకుంటారు.

అనుకున్న ప్రకారం అందరూ హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళి, "(మహాను భావా!) మీరు మానవులందరికీ తండ్రి. దేవుడు మిమ్మల్ని తన చేతులతో తయారు చేసి, మీ శరీరంలో తన ఆత్మను ఊదాడు. దైవదూతలందర్నీ మీ ముందు మోకరిల్లమని ఆదేశించాడు. అందువల్ల మీరు మీ ప్రభువు దగ్గర మా గురించి కాస్త సిఫారసు చేయండి. మేమెలాంటి ఆపదలో చిక్కుకున్నామో చూడండి!" అని విన్నవించుకుంటారు.

అందుకు హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) సమాధానమిస్తూ, "ఈ రోజు నా ప్రభువు ఇది వరకు ఎన్నడూ లేనంత ఆగ్రహోదగ్రుడయి ఉన్నాడు. బహుశా ఇకముందు కూడా ఎన్నడూ ఇంత ఉగ్రుడయిపోడేమో! (నేను కూడా ఒక తప్పు చేశాను) ఆయన నన్ను (స్వర్గంలో) ఒక ప్రత్యేక వృక్షం దగ్గరికి వెళ్ళకూడదని వారించాడు. కాని నేనాయన ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి

https://teluguislam.net

ప్రవర్తించాను. అందుకని నేనిప్పుడు స్వయంగా నా పరిస్థితి పట్ల ఆందోళన పడుతున్నాను. (దేవా!) నన్ను క్షమించు. (దేవా!) నన్ను క్షమించు. (దేవా!) నన్ను క్షమించు. మీరు మరొకరి దగ్గరికి వెళ్ళండి. నూహ్ (అలైహి) దగ్గరకు వెళ్ళండి" అని అంటారు.

అప్పుడు వాళ్ళందరూ నూహ్ (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళి, "నూహ్! మీరు భూలోకవాసుల వైపునకు పంపబడిన మొట్టమొదటి దైవసందేశహరులు. దేవుడు మిమ్మల్ని 'కృతజ్ఞుడయిన దాసుడ'నే బిరుదుతో సత్కరించాడు. అందువల్ల మీరు (దయచేసి) దైవసన్నిధిలో మా గురించి సిఫారసు చేయండి. మేమెలాంటి ఆపదలో చిక్కుకున్నామో చూడండి" అని విన్నవించుకుంటారు.

దానికి హజ్రత్ నూహ్ (అలైహి) "ఈ రోజు నా ప్రభువు ఇదివరకు ఎన్నడూ లేనంత ఆగ్రహోదగ్రుడయి ఉన్నాడు. ఇక ముందు కూడా ఎన్నడూ ఇంత ఉగ్రుడయిపోడేమో! నేను నా జాతి ప్రజలను (తొందరపడి) శపించాను. అందుకని నేనిప్పుడు స్వయంగా నా పరిస్థితి పట్ల ఆందోళన పడుతున్నాను. (దేవా!) నన్ను క్షమించు (దేవా!) నన్ను క్షమించు. అందువల్ల మీరు మరొకరి దగ్గరకు వెళ్ళండి. (ఓ పని చేయండి) మీరంతా హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళండి" అంటూ వారి విన్నపాన్ని సున్నితంగా నిరాకరిస్తారు.

ఆ తర్వాత మానవులు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళి, "ఇబ్రాహీం! మీరు దేవుని ప్రవక్త. ఆయనకు ప్రాణస్నేహితులు. కనుక మీరు దయచేసి మా గురించి దేవునికి సిఫారసు చేయండి. మేమెలాంటి విపత్కర పరిస్థితికి లోనయ్యామో చూస్తున్నారు కదా!" అని విన్నవించుకుంటారు.

దానికి హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) "ఈ రోజు నా ప్రభువు ఇదివరకు ఎన్నడూ లేనంత ఆగ్రహోదగ్రుడయి ఉన్నాడు. ఇకముందు కూడా ఎన్నడూ ఇంత ఉగ్రుడయి పోడేమో! అదీగాక నేను మూడు సందర్భాలలో అబద్ధమాడాను. అందుకని నేనిప్పుడు స్వయంగా నా పరిస్థితి పట్ల ఆందోళన చెందుతున్నాను. (దేవా!) నన్ను క్షమించు. (దేవా!) నన్ను క్షమించు. కనుక మీరు మరొకరి దగ్గరికి వెళ్ళండి. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళండి" అని అంటారు.

దాంతో జనం హజ్రత్ మూసా (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళి "మూసా! మీరు దేవుని సందేశ హరులు. దేవుడు మీతో నేరుగా సంభాషించి మిమ్మల్ని ప్రత్యేక ప్రవక్తగా నియమించాడు. పైగా ఆయన మీకు యావత్తు మానవుల్లోకెల్లా అత్యధిక గౌరవోన్నతులను ప్రసాదించాడు. అందువల్ల మీరు దయచేసి మా గురించి దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేయండి. మా పరిస్థితి చూడండి. మేమెలా ఆపదలో పడి సతమతమవుతున్నామో!" అని అంటారు.

దానికి హజ్రత్ మూసా (అలైహి) "ఈ రోజు నా ప్రభువు ఇదివరకు ఎన్నడూ లేనంత ఆగ్రహోదగ్రుడయి ఉన్నాడు. ఇకముందు కూడా ఎన్నడూ ఇంత ఉగ్రుడయి పోడేమో! అదీగాక (నా వల్ల ఒక పొరపాటు జరిగింది) నాకెలాంటి ఆజ్ఞ లభించకపోయినా నేనొక వ్యక్తిని (ఆవేశంలో) హతమార్చాను. అంచేత నేనిప్పుడు స్వయంగా నా పరిస్థితి ఏమవుతుందోనని ఆందోళన చెందుతున్నాను. అందువల్ల మీరు మరొకరి దగ్గరకు వెళ్ళండి.

https://teluguislam.net

హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్ళండి. బహుశా ఆయన మీ పని చేసి పెట్టగలరేమో" అని అంటారు.

ప్రజలు అక్కడ్నుంచి హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) దగ్గరికి వెళ్తారు. "ఈసా! మీరు దేవుని ప్రవక్త. దేవుని వచనం కూడా. దేవుడు దాన్ని హజ్రత్ మర్యమ్ (అలైహి) వైపు వదిలేశాడు. మీరు దేవుని ఆత్మ(గా) కూడా (ప్రసిద్ధిచెందారు). మీరు శైశవ దశలోనే తల్లి ఒడిలోనుంచి ప్రజలతో మాట్లాడారు. అలాంటి మీరు మా గురించి దేవుని సన్నిధిలో సిఫారసు చేయాలి. మేమెలా సతమతమవుతున్నామో చూస్తున్నారు కదా!" అని అంటారు.

అప్పుడు హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) కూడా అదే సమాధానమిస్తూ, "ఈ రోజు నా ప్రభువు ఇదివరకు ఎన్నడూ లేనంత ఆగ్రహోదగ్రుడై ఉన్నాడు. ఇక ముందు కూడా ఎప్పుడూ ఇంత ఉగ్రుడయిపోడేమో!" అని అంటారు. హజ్రత్ ఈసా (అలైహి) ఏదయినా తప్పు చేసినట్లు ఈ సందర్భంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రస్తావించలేదు. ఆయన ఇంకా ఇలా అంటారు: "స్వయంగా నేను నా పరిస్థితి ఏమవుతుందోనని భయపడి పోతున్నాను. మీరు మరొకరి దగ్గరకు వెళ్ళండి. హజ్రత్ ముహమ్మద్ (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళండి. (ఆయనే మీకు సహాయం చేయగల సమర్థుడు)".

ఆయన జవాబు విని ప్రజలు (ఉసూరుమంటూ) అక్కడ్నుంచి బయలుదేరి ముహమ్మద్ (సల్లం) దగ్గరికి (అంటే నా దగ్గరికి) వస్తారు. "ముహమ్మద్! మీరు దేవుని ప్రవక్త. దైవ ప్రవక్తలందరిలోకెల్లా చిట్టచివరివారు. దేవుడు మీ వెనుకటి, ముందటి పాపాలన్నీ క్షమించేశాడు. కనుక దయచేసి మీరయినా మా గురించి దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేయండి. మా పరిస్థితి చూస్తున్నారు కదా! మేమెలాంటి ఆపదలో చిక్కుకొని ఉన్నామో!" అని అంటారు.

అప్పుడు నేను (ఆ మైదానం నుండి) బయలుదేరి దేవుని సింహాసనం దగ్గరికి వెళతాను. అక్కడ నా ప్రభువు సన్నిధిలో సాష్టాంపడతాను. అప్పుడు దేవుడు స్తోత్రం కోసం కొన్ని విశేష వచనాలు నా మనసులో నాటుతాడు. అలాంటి స్తోత్ర వచనాలు ఆయన ఇదివరకెప్పుడూ ఎవరికీ నేర్పి ఉండడు. ఆ తరువాత దేవుడు నాతో ఇలా అంటాడు: "ముహమ్మద్! తలపైకెత్తు. ఏం అడగదలచుకున్నావో అడుగు. నీ కోరిక తీరుస్తాను. ఏదయినా సిఫారసు చెయ్యాలనుకుంటే చెయ్యి, నేను నీ సిఫారసును అంగీకరిస్తాను".

అప్పుడు నేను దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తాను. నాకు ఒక పరిమితి ఇవ్వబడుతుంది. దాని ప్రకారం నేను అంతమందిని నరకం నుండి వెలికితీసి స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజేస్తాను. మళ్ళీ దైవసన్నిధిలో హాజరై సాష్టాంగపడతాను. దేవుడు తలచినంతకాలం అదే స్థితిలో ఉంటాను. ఆ తరువాత దేవుడు మళ్ళీ నన్ను సంబోధిస్తూ, "ముహమ్మద్! తలపైకెత్తు. ఏమైనా చెప్పు, వింటాను. నువ్వు అడగదలచుకున్నదేమిటో అడుగు, నీ కోరిక తీరుస్తాను. ఏదయినా సిఫారసు చెయ్యాలనుకుంటే చెయ్యి, నేను నీ సిఫారసును ఆమోదిస్తాను" అని అంటాడు. నేనప్పుడు దేవుడు నాకు నేర్పే విధంగా ఆయన్ని స్తుతిస్తాను. ఆ తరువాత సిఫారసు చేస్తాను. అప్పుడు కూడా నాకో పరిమితి నిర్ణయించబడుతుంది. దాని ప్రకారం నేను అంతమందిని నరకం నుండి వెలికితీసి స్వర్గంలోనికి ప్రవేశింపజేస్తాను. (ఉల్లేఖకుడు ఇలా అంటున్నాడు: నాకు సరిగ్గా గుర్తులేదు గాని) దైవప్రవక్త (సల్లం) మూడోసారో లేక నాల్గవసారో సిఫారసు

https://teluguislam.net

చేసిన తరువాత ఇలా వేడుకుంటారు: "దేవా! ఇక నరకంలో ఖురాన్ ఆపి వుంచిన వారు తప్ప ఏకదేవోపాసకులెవరూ మిగిలి లేరు (ఖుర్‌ఆన్ ఆపి వుంచిన వారంటే ఖుర్‌ఆన్ ఆదేశం ప్రకారం శాశ్వతంగా నరకంలో ఉండేవారని అర్థం). (బుఖారీ -ముస్లిం)

పై హదీసు ద్వారా మనకు ఈ క్రింది విషయాలు బోధపడతాయి.

1) ప్రళయదినాన దేవుడు ఎంత ఉగ్రుడయిపోతాడంటే గొప్ప గొప్ప ప్రవక్తలు సయితం ఆయన సమక్షంలో సిఫారసు చేయడానికి వెనుకాడతారు. ఆ రోజున ప్రవక్తలందరూ దేవుని పట్టు గురించి ఎంతగా భయకంపితులవుతారంటే, ఆ భయంతో వారు కూడా తమల్ని రక్షించేవారు ఎవరైనా వస్తారేమోనని ఎదురు చూస్తుంటారు. ఆ రోజు దైవప్రవక్తల పరిస్థితే అలా ఉంటుందంటే సామాన్య పుణ్యాత్ములు, మహాత్ముల పరిస్థితి గురించి ఇక చెప్పేదేముంది? ఈ విషయం తెలిసి కూడా ఎవరయినా ఆ రోజున షేఖ్ అబ్దుల్ ఖాదిర్ (రహ్మాలై) ముందుకొచ్చి తన గురించి దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తారని గాని లేదా ముయీనుద్దీన్ చిష్తీ (రహ్మాలై) తనకు సాయం చేయటానికి వస్తారని గాని లేదా ఖాజా గరీబ్ నవాజ్ (రహ్మాలై) తనకు సాయం చేయటానికి వస్తారని గాని లేదా ఖాజా గరీబ్ నవాజ్ (రహ్మాలై) తనను దేవుని పట్టు నుండి విడిపిస్తారని గాని లేదా సయ్యిద్ అలీ హిజ్వేరీ (రహ్మాలై) తనకు సహాయపడతారని గాని కలలుగంటూ కూర్చుంటే అది వారి అవివేకమే అనుకోవాలి. ఇది ఎలాగుందంటే, ఒక ఉన్నతాధికారి వద్ద అతని నౌకరు ఒకడు తన యజమాని తనకు విధించబోతున్న శిక్షను చూసి భయంతో గజగజా వణుకుతుంటే అదే సమయంలో ఎవడయినా అవసరాల్లో ఉన్న వ్యక్తి వచ్చి ఆ నౌకరు ముందు చేతులు కట్టుకొని నిలబడి "మహానుభావా! మీరే నన్ను కాపాడాలి, మీ యజమాని దగ్గర నా గురించి సిఫారసు చేయాలి" అని వేడుకున్నట్లుంది. కాస్త మీరే ఆలోచించండి! అలాంటి స్థితిలో ఆ నౌకరు తన యజమాని దగ్గర వచ్చిన వ్యక్తి గురించి సిఫారసు చేయగలడా? అతనికేదయినా సహాయం చేయగలడా? చేయలేడు. అతని దగ్గరికి వెళ్ళిన వ్యక్తి మొహం మాడ్చుకొని తిరిగి రావలసి వస్తుంది.

2) ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడే రెండో విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్త (సల్లం) తనకు 'మఖామె మహ్మూద్' స్థానం లభించిన తర్వాత కూడా దేవుని అనుమతి లేనిదే ఎవరి గురించీ సిఫారసు చేయలేరు. అదీగాక అనుమతి గ్రహించటం కోసం ఆయన కొంతకాలం పాటు దేవుని సన్నిధిలో సాష్టాంగ ప్రణామస్థితిలో ఉంటారు. ఆ కాల వ్యవధి ఎంతయినా ఉండొచ్చు. అప్పటి వరకు ఆయన దేవుణ్ణి స్తుతిస్తూ ఉంటారు. దేవుడు తాను తలచినప్పుడు ఆయనకు మానవుల గురించి సిఫారసు చేయటానికి అనుమతిస్తాడు.

ఒక్క నిమిషం ఆలోచించండి!

దేవుడు దైవప్రవక్త (సల్లం)కు పరలోకంలో 'మఖామె మహ్మూద్' పదవిని అనుగ్రహిస్తానని ప్రపంచంలోనే వాగ్దానం చేశాడు. అయినప్పటికీ ప్రళయదినాన ఆయనకు మానవుల గురించి సిఫారసు చేసే ముందు దేవుని నుండి అనుమతి తీసుకోవాల్సి వస్తోంది. అలాంటప్పుడు ఎవడైనా తాను ప్రళయదినాన తన అభిమానులందరి గురించి దేవునికి సిఫారసు చేస్తానని గానీ, తనను ఆశ్రయించిన వారికి క్షమాభిక్ష పెట్టిస్తానని గానీ, తనపై

https://teluguislam.net

భారం మోపిన వారిని స్వర్గంలోకి తీసుకెళ్తానని గాని ప్రగల్భాలు పలికితే అతనికన్నా పెద్ద దగాకోరు ఇంకెవడుంటాడు? అలాగే ఎవడయినా తన ఊహాజనిత సిఫారసుదారులకు, ముర్షిద్‌లకు కుప్పలు తెప్పలుగా నజరానాలు, నైవేద్యాలు సమర్పించుకొని ఇక ప్రళయ దినాన తన గురించి సిఫారసు స్వీకరించబడటం ఖాయమని తలపోస్తే అతనికన్నా మహామూర్ఖుడు ఇంకెవడుంటాడు?

3) పై హదీసు ద్వారా బోధపడే మూడో విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్త (సల్లం) లెక్క లేనంత మందిని నరకం నుండి వెలికి తీస్తానని అంటే దేవుడు దానికి ఒప్పుకోడు. ఒక నిర్ణీత సంఖ్యలోనే ఆయన మానవుల్ని నరకం నుండి రక్షించగలరు. ఫలానాస్థాయి విశ్వాసుల వరకు నరకం నుండి వెలికి తీయమని దేవుడు తన ప్రవక్తను ఆదేశిస్తాడు. దీని ద్వారా తెలిసేదేమింటే ముహమ్మద్ (సల్లం) సిఫారసు మూలంగా దేవుడు తలచినవారే నరకం నుండి బ్రతికి బయట పడగలరన్నమాట!

ఇప్పుడు మీరే ఆలోచించండి! ఒకవేళ దేవుడు ప్రళయదినాన షేఖ్ అబ్దుల్ ఖాదిర్ జీలానీ (రహ్మలై) గారిని పిలిచి ఆయనకు యాభై లేక వందమంది గురించి సిఫారసు చేసేందుకు అనుమతి ఇచ్చాడనుకోండి. దానికి అబ్దుల్ ఖాదిర్ జీలానీ గారు ఒప్పుకోకుండా "ఓ దేవా! నా అభిమానులు, నన్ను ఆరాధించిన వాళ్ళు లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నారు. నేను వారందరినీ నరకం నుండి రక్షిస్తానని" చెప్పి మారాం చేస్తారా? సయ్యిద్ అలీ హిజ్‌వేరీ (రహ్మలై) తాను ఎన్నో వేలమందికి వాగ్దానం చేసి ఉన్నాననీ, కనుక వారినందరినీ నరకం నుండి రక్షించి తీరతానని దేవుని న్యాయస్థానంలో పట్టుబట్టి కూర్చుంటారా? ఇలాంటి భావన, ఇలాంటి ఆలోచన దేవుని, దైవప్రవక్త ఆదేశాల పట్ల ధిక్కారం కాకపోతే మరేమిటి?

4) నాల్గో విషయం - ప్రపంచంలో ఒకే దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తూ మరణించిన వారికే పరలోకంలో దైవప్రవక్త (సల్లం)సిఫారసు ప్రయోజనం చేకూర్చగలదు. నరకం నుండి ఏకదైవోపాసకులంతా బయటపడిన తరువాత స్వయంగా దైవప్రవక్తే సిఫారసు చేయటం మానుకుంటారు. పైగా దేవునితో ఇలా విన్నవించుకుంటారు: "దేవా! ఇక నరకంలో ఖుర్‌ఆన్ ఆపి ఉంచినవారు (అంటే దైవతిరస్కారులు, బహుదైవారాధకులు) తప్ప ఇంకెవరూ మిగిలి లేరు."

ఇప్పటి దాకా చెప్పుకున్న విషయాల సారాంశం ఇది:

అ) దేవుని అనుమతి లేనిదే ఏ ప్రవక్తా, ఏ దైవదూతా, మరే మహాత్ముడూ సిఫారసు చేయలేడు.

ఆ) సిఫారసుదారులు దేవుడు అనుమతించినవారి గురించే సిఫారసు చేస్తారు.

ఇ) బహుదైవారాధకుని గురించి దేవుని సన్నిధిలో సిఫారసు చేయటం జరగదు.

ఖురాన్, హదీసుల ద్వారా బోధపడే వాస్తవిక ఇస్లామీయ సిఫారసు భావన ఇదే. దీనికి సంబంధించి మరిన్ని ఆధారాలు మీకు ఈ పుస్తకంలో ముమ్ముందు రాబోయే అధ్యాయాల్లో దొరుకుతాయి. ఇన్షా అల్లాహ్.

https://teluguislam.net

సిఫారసు భాగ్యానికి నోచుకునేలా చేసే ఆచరణలు

దైవప్రవక్త (సల్లం) చేసే సిఫారసు మూలంగా స్వర్గంలోకి ప్రవేశించే ముస్లింలలో రెండు రకాల వారుంటారు.

1) మొదటి వర్గం వారు నరకంలోకి ప్రవేశించకుండానే కొద్ది కొద్ది మందిగా అందరూ స్వర్గానికి వెళతారు. (దేవుడు మనల్ని కూడా ఆ వర్గంలోనే చేర్చుగాక!)

2) రెండో వర్గం వారు ముందు తాము చేసుకున్న పాపాలకు పరిహారంగా శిక్ష అనుభవించటానికి నరకానికి వెళతారు. ఆ తర్వాత వివిధ సమయాల్లో నరకం నుండి బయటపడి స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. (దేవుడు మనల్ని ఈ వర్గంలో చేరకుండా రక్షించుగాక!)

మొదటి రకం మానవులనే ఇంకా నాలుగు వర్గాలుగా విభజించవచ్చు.

వాటిలో అదృష్టవంతులతో కూడిన ఒక వర్గం దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు చలువతో ఎలాంటి లెక్క, విచారణ లేకుండానే స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తుంది.

రెండవ వర్గంవారి కర్మల విచారణ జరుగుతుంది. కాని త్రాసులో వారి పాప కార్యాలకన్నా పుణ్యకార్యాలే ఎక్కువ బరువును తూస్తాయి. దాంతో పాటు దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా సిఫారసు చేయటంతో ఆ అదృష్టవంతులు తిన్నగా స్వర్గానికి వెళతారు.

మూడో వర్గం వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందంటే, త్రాసులో వారి పుణ్యకార్యాలు, పాపకార్యాలు సమానంగా ఉంటాయి. ఈ వర్గంవారు మొదట్లో "ఆరాఫ్" అనే చోట ఆగుతారు. ఆరాఫ్ అనేది స్వర్గం మరియు నరకానికి మధ్యఉండే ఓ ఎత్తైన ప్రదేశం. అక్కడ స్వర్గసుఖాలూ ఉండవు. నరక యాతనలూ ఉండవు. ఆరాఫ్ వర్గం వారు ఆ స్థలంలో ఉన్నప్పుడు దైవకారుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ ఉంటారు. చివరికి వారు కూడా దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసుతో స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు.

ఇకపోతే నాల్గోవర్గం వారు ఎవరంటే, ప్రళయదినాన కర్మలను త్రాసులో తూచినప్పుడు వారి దుష్కర్మలు సత్కర్మలకన్నా ఎక్కువగా ఉంటాయి. దాంతో వారు నరకానికి వెళ్ళటం ఖాయమయిపోతుంది. కాని చివరికి వారు కూడా దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసుతో స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు.★

నేరుగా స్వర్గానికి వెళ్ళే ఈ నాలుగు వర్గాలకు చెందిన అదృష్టవంతులైన మానవులు ఒకరి తరువాత మరొకరు ఎంత వ్యవధి తేడాతో స్వర్గానికి వెళతారన్న విషయం దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. అయితే ఎవడి విశ్వాసం ఎంత బలంగా ఉంటుందో ఎవరి సదాచరణ ఎంత ఎక్కువగా ఉంటుందో వారు అంతే తొందరగా దైవప్రవక్త సిఫారసు భాగ్యానికి నోచుకుంటారన్న విషయం మాత్రం సుస్పష్టం. దీనికి భిన్నంగా బలహీన విశ్వాసాన్ని కలిగి తక్కువ మోతాదులో సదాచరణ చేసిన వారికి దైవప్రవక్త సిఫారసు ఆలస్యంగా లభిస్తుంది.

రెండవ కోవకు చెందిన విశ్వాసులు తమ పాపాలకు పరిహారంగా కొంతకాలం పాటు నరకంలో శిక్షను అనుభవిస్తారు. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు సాయంతో నరకం నుండి బయటపడి స్వర్గానికి వెళతారు.

https://teluguislam.net

తక్కువ పాపాలు చేసుకున్న వారికి దైవప్రవక్త సిఫారసు భాగ్యం త్వరగా లభిస్తుంది. ఎక్కువ పాపాలు చేసిన వారికి ఆలస్యంగా లభిస్తుంది. చివరికి తమ హృదయాల్లో ఆవగింజంత లేక అంతకన్నా తక్కువ విశ్వాసమున్న వారికి కూడా దైవప్రవక్త సిఫారసు భాగ్యం లభిస్తుంది.

దీని ద్వారా రెండు విషయాలు బోధపడుతున్నాయి.

1) దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు ఉంటే చాలు ఇక విశ్వాసం, సదాచరణలతో పని లేదని భావించటం అవివేకం.

2) దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు పూర్తిగా విశ్వాసం, సదాచరణలపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఎవరి విశ్వాసం ఎంత బలంగా ఉంటుందో, ఎవరి సదాచారణ ఎంత ఎక్కువగా ఉంటుందో అంతే త్వరగా వారు దైవప్రవక్త సిఫారసు భాగ్యానికి నోచుకుంటారు. దీనికి భిన్నంగా ఎవరి విశ్వాసం బలహీనంగా ఉంటుందో, ఎవరి సదాచరణ తక్కువగా ఉంటుందో వారికి దైవప్రవక్త సిఫారసు ఆలస్యంగా లభిస్తుంది.

సత్కార్యాలన్నీ విశ్వాసుల్ని దైవప్రవక్త సిఫారసు సమీపానికి చేరుస్తాయి. అయితే కొన్ని ప్రత్యేక ఆచరణలున్నాయి, వాటిని ఆచరించేవారి గురించి తాను దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తానని స్వయంగా దైవప్రవక్తే వాగ్దానం చేశారు. వీలైనంత త్వరగా కారుణ్యమూర్తి సిఫారసు భాగ్యానికి నోచుకోవాలని అభిలషించేవారు ఈ ఆచరణల్ని ప్రపంచంలోని సిరిసంపదలన్నిటికన్నా విలువైనవిగా భావించాలి. మేము వాటిని ఇక్కడ క్లుప్తంగా ప్రస్తావిస్తున్నాం. వాటి వివరాలు వచ్చే అధ్యాయాల్లో కూడా ఉన్నాయి.

1) నిత్యం దైవగ్రంథ పారాయణం

ప్రళయదినాన దివ్యఖురాన్ తనను అధ్యయనం చేసేవారి కోసం (దేవుని సన్నిధి)లో సిఫారసుదారుగా వ్యవహరిస్తుందని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఒకానొక సందర్భంగా ప్రవచించారు (ముస్లిం). కనుక తామెల్లరూ వీలైనంత ఎక్కువగా దివ్యఖురాన్‌ను పారాయణం చేస్తూ ఉండాలి.

2) సూరె బఖరా, సూరె ఆలి ఇమ్రాన్‌ల పారాయణం

పై రెండు సూరాలూ తమల్ని పఠించేవారికి అనుకూలంగా దేవునితో వాదిస్తాయని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలియజేశారు (ముస్లిం). అంటే వారిని మన్నించి స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజేయమని దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తాయన్న మాట!

3) సూరె ముల్క్‌ను అత్యధికంగా పఠిస్తూ ఉండాలి

సూరెముల్క్ తనను పఠించేవారిని దేవుడు మన్నించేంతవరకు వారి గురించి సిఫారసు చేస్తూనే ఉంటుందని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలియజేశారు (ఇబ్నెమాజా).

4) తహజ్జుద్ ఆరాధన

దైవప్రవక్త (సల్లం) తన అనుచరుడు ఒకతనికి హితోపదేశం చేస్తూ, "నా సిఫారసు భాగ్యం పొందాలంటే వీలైనంత ఎక్కువగా నఫిల్ (స్వచ్ఛంద) నమాజులు చెయ్యి" అని

★ 'అఖీదయె తహావియా' గ్రంథంలోని 'షిఫాఅత్' ప్రకరణం.

https://teluguislam.net

అన్నారు (ముస్లిం). నఫిల్ నమాజుల్లో తహజ్జుద్ నమాజ్ అన్నిటికన్నా శ్రేష్ఠమైనదనే విషయాన్ని గ్రహించాలి (ముస్లిం).

5) ఉదయం సాయంత్రం పదేసి సార్లు దరూద్ షరీఫ్ పఠించటం

ఉదయం పదిసార్లు, సాయంత్రం పదిసార్లు చొప్పున తనపై దరూద్ పఠించే వ్యక్తికి తన సిఫారసు లభిస్తుందని స్వయంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించారు (తబ్రానీ). దరూద్ షరీఫ్ విషయంలో గమనార్హమైన విషయం ఏమిటంటే, పై హదీసులో దైవప్రవక్త (సల్లం) చేసిన వాగ్దానం సంప్రదాయబద్ధమైన (మస్నూన్) దరూద్ షరీఫ్ పఠించే వ్యక్తికే వర్తిస్తుంది. కాల్పనికమైన దరూద్‌లు ఉదాహరణకు దరూదె తాజ్, దరూదె మాహీ, దరూదె లిఖ్ఖీ మొదలగు వాటిని పఠించటం వల్ల ఎలాంటి లాభం ఉండదు. వాటి ద్వారా దైవప్రవక్త సిఫారసు ప్రాప్తించదు. పైగా సంప్రదాయ విరుద్ధమైన దరూద్‌లు ప్రళయదినాన తమపాలిట తల వొంపుగా పరిణమించవచ్చు. నమాజుల్లో చదువబడే దరూదె ఇబ్రాహీమ్ అన్నిటికన్నా శ్రేష్ఠమైన దరూద్. అది చదివితే చాలా ఎక్కువ పుణ్యం లభిస్తుంది. కాని ఎవరైనా సమయాభావం మూలంగా "అల్లాహుమ్మ సల్లి అలా ముహమ్మద్ వ అలా ఆలి ముహమ్మద్"[1] అని అంటే వారికి కూడా కారుణ్యమూర్తి (సల్లం) సిఫారసు లభించగలదని ఆశించవచ్చు. ఇన్షా అల్లాహ్.

6) అజాన్ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) కోసం ప్రార్థించటం

ఎవరయినా అజాన్ విన్న తరువాత, "అల్లాహుమ్మ రబ్బ హాజిహిద్దావ తిత్తామ్మహ్ వస్సలాతిల్ ఖాయిమహ్ ఆతి ముహమ్మదనిల్ వసీలత వల్ ఫజీలత వబ్అస్హు మఖామం మహ్మూద నిల్లజీ వఅత్తహూ" (దేవా! ఈ పరిపూర్ణ (ఏకదైవోపాసనా) పిలుపుకు, స్థాపించబడే నమాజుకు ప్రభువా! నీవు ముహమ్మద్ (సల్లం)తో వాగ్దానం చేసిన 'వసీలా'ను, వైశిష్ట్యాన్ని, 'మఖామె మహ్మూద్'ను ఆయనకు ప్రసాదించు) అని ప్రార్థిస్తే ప్రళయదినాన అతని గురించి సిఫారసు చేసే పూచీ తనదని దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు. (బుఖారీ)[1]

7) మూడుసార్లు స్వర్గాన్ని అర్థించటం

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: ఎవరయినా మూడుసార్లు తనకు స్వర్గాన్ని ప్రసాదించమని దేవుణ్ణి అర్థిస్తే స్వర్గం అతని గురించి సిఫారసు చేస్తుంది. (ఇబ్నెమాజా)

8) మూడుసార్లు నరకం నుండి శరణు వేడుకోవటం

దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచించారు: ఎవరయినా మూడుసార్లు నరకం నుండి శరణు వేడుకుంటే అతని గురించి నరకం సిఫారసు చేస్తుంది. (ఇబ్నెమాజా)

9) మదీనాలో స్థిరపడటం వల్ల కలిగే బాధలపై సహనం వహించటం

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు. మదీనాలో స్థిరపడినప్పుడు కలిగే బాధలపై సహనం వహించే వ్యక్తి గురించి నేను సిఫారసు చేస్తాను (ముస్లిం).

పై తొమ్మిది ఆచరణలు ప్రళయదినాన మనిషి సిఫారసుకు ఉపకరిస్తాయి. ఇక

1) ఈ వాక్యాలు నసాయీలోనివి. దరూద్ షరీఫ్‌కు సంబంధించి మరిన్ని వివరాల కోసం తఫ్హీముస్సున్నహ్ ఆరో భాగమైన 'దరూద్ షరీఫ్ శుభాలు' పుస్తకం చూడండి.

https://teluguislam.net

ఆ సిఫారసు మహాసాగరం నుండి మనిషి సెలయేరును తోడుకుంటాడో లేక కొన్ని చుక్కల తోనే సంతృప్తి చెందుతాడో అది అతనిష్టం.

కృతజ్ఞత తప్పనిసరి

దేవుడు ప్రతి మానవుడికి లెక్కలేనన్ని వరాలను ప్రసాదించాడు. వాటిలో కొన్ని మనిషి అడక్కుండానే దేవుడు అతనికి ప్రసాదించినవయితే మరికొన్నిటిని అడిగిన తరువాత దేవుడు అతనికి ప్రసాదించాడు. కళ్ళు, ముక్కు, నాలుక, చెవి, గుండె, మెదడు, కాళ్ళు చేతులు మొదలగు వరాలను దేవుడు ప్రతి మానవుడికి అడక్కుండానే ప్రసాదించాడు. ఈ వరాలు ఎంత అమూల్యమైనవంటే దేవుడు దివ్యఖురాన్‌లో వాటిని గురించి ఇలా అంటున్నాడు:

"ఆయన మీకు చెవులు ఇచ్చాడు. కళ్ళు ఇచ్చాడు. ఆలోచించే మనస్సూ ఇచ్చాడు- మీరు కృతజ్ఞులు కావాలని". *(అన్ నహ్ల్:78)*

మరికొన్ని వరాలు ఎలాంటివంటే మానవాళి మనుగడ, దాని ఉనికి వాటిపైనే ఆధారపడి ఉంది. ఉదా : సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, నదులు, సముద్రాలు, కొండలు, గుట్టలు, చెట్లు, గాలి, నీరు మొదలగునవి. ఈ వరాలపై కూడా దేవునికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. దివ్యఖురాన్‌లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు:

"మేము మిమ్మల్ని ధరణిపై అధికారాలతో వసింపజేశాము.
ఇక్కడ మీ కొరకు ఉపాధి వసతులను ఏర్పాటు చేశాము.
కాని మీరు కృతజ్ఞులు కావటం అనేది బహు అరుదు." *(అల్ ఆరాఫ్:10)*

ఈ వరాలన్నిటినీ దేవుడు ముస్లింలకు ముస్లిమేతరులకు సమానంగా ప్రసాదించాడు. అది కూడా ఎంత ఎక్కువగా ప్రసాదించాడంటే వాటిని మనం లెక్కపెట్టలేము. అల్లాహ్ అంటున్నాడు:

"మీరు అల్లాహ్ (ప్రసాదించిన) అనుగ్రహాలను లెక్కించదలిస్తే, లెక్కించలేరు".
(అన్ నహ్ల్:18)

వీటన్నిటికన్నా గొప్పవరం మరొకటుంది. దాన్ని దేవుడు కేవలం ముస్లింలకు మాత్రమే ప్రసాదించాడు. అదే (ఈమాన్) విశ్వాసం - దేవుని మీద విశ్వాసం, దైవప్రవక్తల మీద విశ్వాసం, దైవగ్రంథాల మీద విశ్వాసం, దైవదూతల మీద విశ్వాసం, విధి వ్రాతమీద విశ్వాసం, స్వర్గం, నరకం మీద విశ్వాసం. ఆ విశ్వాస భాగ్యాన్ని ప్రసాదించిన తరువాత దేవుడు ఈ సమాజానికి చేసిన మరో మహోపకారం ఏమిటంటే వారిని దైవప్రవక్తలకు నాయకుడైన ముహమ్మద్ ప్రవక్త అనుచర సమాజంగా పుట్టించాడు. ప్రళయదినాన ఆ ప్రవక్తకు 'మఖామె మహ్‌మూద్' అనే గొప్ప స్థానం లభిస్తుంది. ఆయనగారి 'షిఫాఅతె ఉజ్మా' (మహా సిఫారసు) తోనే సిఫారసు కార్యక్రమం మొదలవుతుంది. అందరికన్నా ముందు ఆయన సిఫారసునే వినటం జరుగుతుంది. అందరికన్నా ముందు ఆయన

---

1) ముస్లిం గ్రంథంలోని హదీసులో ఈ వాక్యాలు అదనంగా ఉన్నాయి: ముఅజ్జిన్ పలుకులకు జవాబు పలికిన తరువాత ఈ విధంగా ప్రార్థించిన వ్యక్తికి నా సిఫారసు అనివార్యమయిపోతుంది.

https://teluguislam.net

సిఫారసే ఆమోదించబడుతుంది. ఆయన సిఫారసుతోనే స్వర్గద్వారం తెరువబడుతుంది. ఆయన సిఫారసుతోనే విశ్వాసుల్లోని తొట్టతొలి అదృష్టవంతమైన వర్గం ఎలాంటి లెక్క, విచారణ లేకుండా స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఆయన సిఫారసుతోనే అరాఫ్‌వాసులు స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. ఆయన సిఫారసుతోనే అనేకమంది తమకు నరకశిక్ష ఖాయమయి నప్పటికీ నరకం నుండి రక్షించబడి స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. ఆయన సిఫారసుతోనే ఘోర పాపాత్ముల్ని సయితం నరకం నుండి వెలికి తీసి స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజేయటం జరుగు తుంది. ఆయన సిఫారసుతోనే బార్లీ గింజంత విశ్వాసమున్నవారు కూడా నరకం నుండి రక్షించబడి స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజేయ బడతారు. ఆయన సిఫారసుతోనే పరమాణువంత విశ్వాసమున్నవారు కూడా నరకం నుండి రక్షించబడి స్వర్గానికి వెళతారు. ఆయన సిఫారసు తోనే ఆవగింజంత విశ్వాసమున్నవారు కూడా నరకం నుండి రక్షించబడి స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) వైశిష్ట్యాన్ని, ఆయన గొప్పదనాన్ని చూసి ప్రళయదినాన ఇతర దైవప్రవక్తలు కూడా కించిత్ అసూయ చెందుతారు.

ప్రళయదినాన ఇతర దైవప్రవక్తలందరూ "నఫ్సీ, నఫ్సీ' అంటూ తమ ప్రాణాల రక్షణ గురించి చింతిస్తూ ఉంటారు. కాని ప్రవక్తల నాయకుడు ముహమ్మద్ (సల్లం) మాత్రం అలాంటి పరిస్థితిలో కూడా "ప్రభూ! నా అనుచర సమాజం, ప్రభూ! నా అనుచర సమాజం' ' అంటూ తన అనుచర సమాజ మన్నింపు కోసం, దాని క్షేమం కోసం పరితపిస్తూ ఉంటారు.

ఒక్కొక్క ప్రార్థన చొప్పున దైవప్రవక్తలందరి ప్రార్థనలు అంగీకరిస్తానని దేవుడు వాగ్దానం చేశాడు. దైవప్రవక్తలందరూ ప్రపంచంలోనే ఆ ప్రార్థనలు చేసుకున్నారు. కాని మన ప్రవక్త (సల్లం) ఒక్కరే తన ప్రార్థనను తన అనుచర సమాజ సిఫారసు కోసం భద్రపరచు కున్నారు (ముస్లిం). ఇహలోకంలో ఉన్నా పరలోక కాఠిన్యాలను తలచుకొని , 'అల్లాహుమ్మ ఉమ్మతీ, అల్లాహుమ్మ ఉమ్మతీ' అంటూ అశ్రువులు సెలయేరులై ప్రవహించేలా ఏడ్చి తన అనుచర సమాజ మన్నింపు కోసం వేడుకున్న కారుణ్యమూర్తి, మానవ మహోపకారి మన ప్రవక్తే (ముస్లిం). తను కోరుకుంటే తన అనుచర సమాజంలోని సగం మందిని స్వర్గానికి పంపించుకోవచ్చనీ లేదా తను కోరుకుంటే సిఫారసు హక్కును భద్రపరచుకోవచ్చనీ దేవుడు ఎంపిక అధికారాన్ని ప్రసాదించింది మన కారుణ్య ప్రవక్తకే. అప్పుడాయన మనలాంటి పాపాత్ముల రక్షణ కోసం తన సిఫారసు హక్కును దాచి ఉంచుకోవటానికే ఇష్టపడ్డారు. అలాంటి కారుణ్య ప్రవక్త కోసం మనం కోటానుకోట్ల సార్లు కారుణ్య ప్రార్థనలు చేసినా తక్కువే!

దేవుడు అలాంటి దివ్యప్రవక్త అనుచర సమాజంగా పుట్టించి ఉ మ్మతె ముహమ్మదీయాకు ఎంత పెద్ద ఉపకారం చేశాడంటే, ఆ సమాజంలోని ప్రతి వ్యక్తీ తాను తీసుకునే ప్రతి శ్వాసతో పాటు కారుణ్య ప్రభువైన అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞతలు తెల్పుకున్నా జీవితాంతం ఆ రుణాన్ని తీర్చు కోలేడు. ముఖ్యంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) సిఫారసు తప్ప గత్యంతరంలేని నా లాంటి పాపాత్ము లయితే ఆ మహోపకారం లభించినందుకు దైవానికి కృతజ్ఞతలు తెల్పుకోవటాన్ని నమాజ్, ఉపవాసాల్లాగా విధిగా చేసుకోవాలి!

https://teluguislam.net

మాటలతో, చేతలతో రెండు విధాలుగానూ దైవానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. మాటలతో కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటంలో భాగంగా-దేవుణ్ణి స్తుతించాలి. ఆయన పవిత్రతను కొనియాడాలి. ఆయన గొప్పదనాన్ని చాటాలి. ఆయన తప్ప వేరొక ఆరాధ్యుడు లేడనే మాట నిత్యం నాలుక అంచు మీదుండాలి. దేవుణ్ణి ధ్యానించాలి. అత్యధికంగా సంప్రదాయ బద్ధమైన ప్రార్థనలు (మస్నూన్ దుఆలు) చేసుకుంటూ ఉండాలి.

ఇకపోతే చేతల ద్వారా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునే పద్ధతి ఏమిటంటే-మనిషి తాను అలసిపోయేంత వరకు దేవుణ్ణి ఆరాధించాలి. అత్యధికంగా నఫిల్ (స్వచ్ఛంద) నమాజులు చేయాలి. వీలైనంత ఎక్కువగా నఫిల్ ఉపవాసాలు పాటించాలి. స్వచ్ఛందంగా దానధర్మాలు చేస్తుండాలి. నిత్యం దివ్యఖురాన్‌ను పారాయణం చేస్తూ ఉండాలి. ఇవన్నీ దైవానికి చేతల ద్వారా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునే పద్ధతులు. దివ్యఖురాన్‌లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

"నిజంగా మీరు అల్లాహ్‌ను ఆరాధించేవారు అయితే
ఆయన చేసిన మేలునకు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి". *(అన్ నహ్ల్:114)*

దేవునికి భయపడటం, ఆయన ప్రసన్నతను బడయటం, ఆయనకు విధేయత చూపటం, ఆయనకు భయపడి పాపాలకు దూరంగా ఉండటం కూడా ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటంతో సమానమే. దేవుడు దివ్యఖురాన్‌లో ఒకచోట ఇలా సెలవిచ్చాడు:

"అల్లాహ్ పట్ల కృతఘ్నుతకు దూరంగా ఉండండి.
తద్వారా మీరు కృతజ్ఞులయ్యే అవకాశం ఉంది." *(ఆలి ఇమ్రాన్ :123)*

కనుక మనం మన మాటల ద్వారా, చేతల ద్వారా రెండు విధాలుగానూ దైవానికి తప్పకుండా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవాలి. కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునే సద్బుద్ధిని ప్రసాదించమని కూడా దేవుణ్ణి వేడుకుంటూ ఉండాలి.

"ప్రభూ! నాకూ, నా తల్లిదండ్రులకూ నీవు ప్రసాదించిన మహాభాగ్యాలకు గాను నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపే, నీవు ఇష్టపడే సత్కార్యాలు చేసే సద్బుద్ధిని ప్రసాదించు. ఇంకా, నా సంతానాన్ని కూడా మంచివారుగా చేసి నాకు సుఖాన్ని ఇవ్వు. నేను నీ సన్నిధిలో పశ్చాత్తాప పడుతూ నీ వైపునకు మరలుతున్నాను. నేను విధేయు (ముస్లిమ్)లైన దాసులలోని వాడను."

(అల్ అహ్ఖాఫ్:15)

మహాశయులారా !

దైవకృపవల్ల "తఫ్హీముస్సున్నహ్" పుస్తక పరంపరలోని పదహారవ పుస్తకం 'షిఫాఅత్ ఆదేశాలు' ఇప్పుడు మీ చేతుల్లో ఉంది. దైవం తలిస్తే దీని తర్వాత 'సమాధి వివరాలు' అనే పుస్తకం రాబోతోంది.

మునుపటిలాగే ఈ పుస్తకంలో కూడా హదీసుల ప్రామాణికత కోసం అన్ని జాగ్రత్తలూ తీసుకోవటం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రముఖ హదీసువేత్త ముహమ్మద్ నాసిరుద్దీన్ అల్‌బానీ (రహ్మాలై) గారి పరిశోధనలపై ఆధారపడటం జరిగింది.

గ్రంథ సంకలనం చేస్తున్నప్పుడు నాకు నా పరిమితమైన జ్ఞానం, నిస్సహాయతలతో పాటు నా లోపాలు, బలహీనతలు కూడా తెలుస్తూనే ఉంటాయి. కాని దయామయుడైన

https://teluguislam.net

ప్రభువు కారుణ్యం నా తప్పులకన్నా ఎంతో విస్తృతమైనది. అదే నా పరలోక ప్రయాణానికి సామగ్రి కూడా. కరుణామయుడైన ఆ ప్రభువు నా చిన్న, పెద్ద, వెనుకటి, ముందటి, అంత రంగిక, బాహ్యపరమైన తప్పులన్నిటినీ మన్నిస్తాడని ఆశిస్తున్నాను. నా పరిమిత జ్ఞానాన్ని, నా నిస్సహాయతను తన కారుణ్యతెరల మరుగున ఉంచుతాడని భావిస్తున్నాను.

గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా హదీసు పుస్తకాలను వెలువరించటంలో తమ వంతు కృషిని అందజేస్తూ, అడుగడుగునా నాకు అన్ని విధాలా సహాయపడ్తూ వస్తున్న గౌరవనీయులైన పండితులకు, నా సన్నిహితులకు హృదయ పూర్వకంగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను. సదా నా శ్రేయోభిలాషులైన పాఠకులకు కూడా కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇంకా హదీసు జ్ఞానాన్ని విస్తరింపజేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వివిధ భాషల్లోకి ఈ పుస్తకాలను అనువదిస్తున్న వారందరికీ నా అభినందనలు. కంపోజింగ్, ప్రింటింగ్ లాంటి క్లిష్టమైన సమస్యల్ని అధిగమించ టంలో సోదరులు ఖాలిద్ మహ్మూద్ కైలానీ ఇంకా హారూన్ రషీద్ కైలానీలు నాకు ఎనలేని సహాయాన్ని అందిస్తున్నారు. పరమప్రభువైన అల్లాహ్ వీరందరికి ప్రపంచంలోనూ, పరలోకంలోనూ తన అనుగ్రహాల్ని ప్రసాదించుగాక! ఇహ పరాల్లోనూ సమున్నత గౌరవాన్ని ప్రసాదించుగాక! ఆమీన్!

సకలలోక ప్రభువా! మేమంతా నిస్సహాయులం, అల్పులం, పాపాత్ముల మైన నీ దాసులం. హదీసుజ్ఞానాన్ని ప్రచారం చేసే ఉద్దేశ్యంతో మేము చేసిన ఈ చిరుకృషిని నీవు నీ కరుణాకటాక్షాలతో స్వీకరించు. ప్రళయదినాన మేము కారుణ్యప్రవక్త సిఫారసును పొందటానికి దీన్ని సాధనంగా మలచు. ఆమీన్!

"రబ్బనా తఖబ్బల్ మిన్నా ఇన్నక అంతస్సమీవుల్ అలీం.
వ తుబ్ అలైనా ఇన్నక అంతత్తవ్వాబుర్రహీం".

1 రమ్‌జానుల్ ముబారక్ హి.శ. 1428
సెప్టెంబర్ 2, 2008.

ముహమ్మద్ ఇక్బాల్ కైలానీ
రియాద్, సౌదీ అరేబియా.